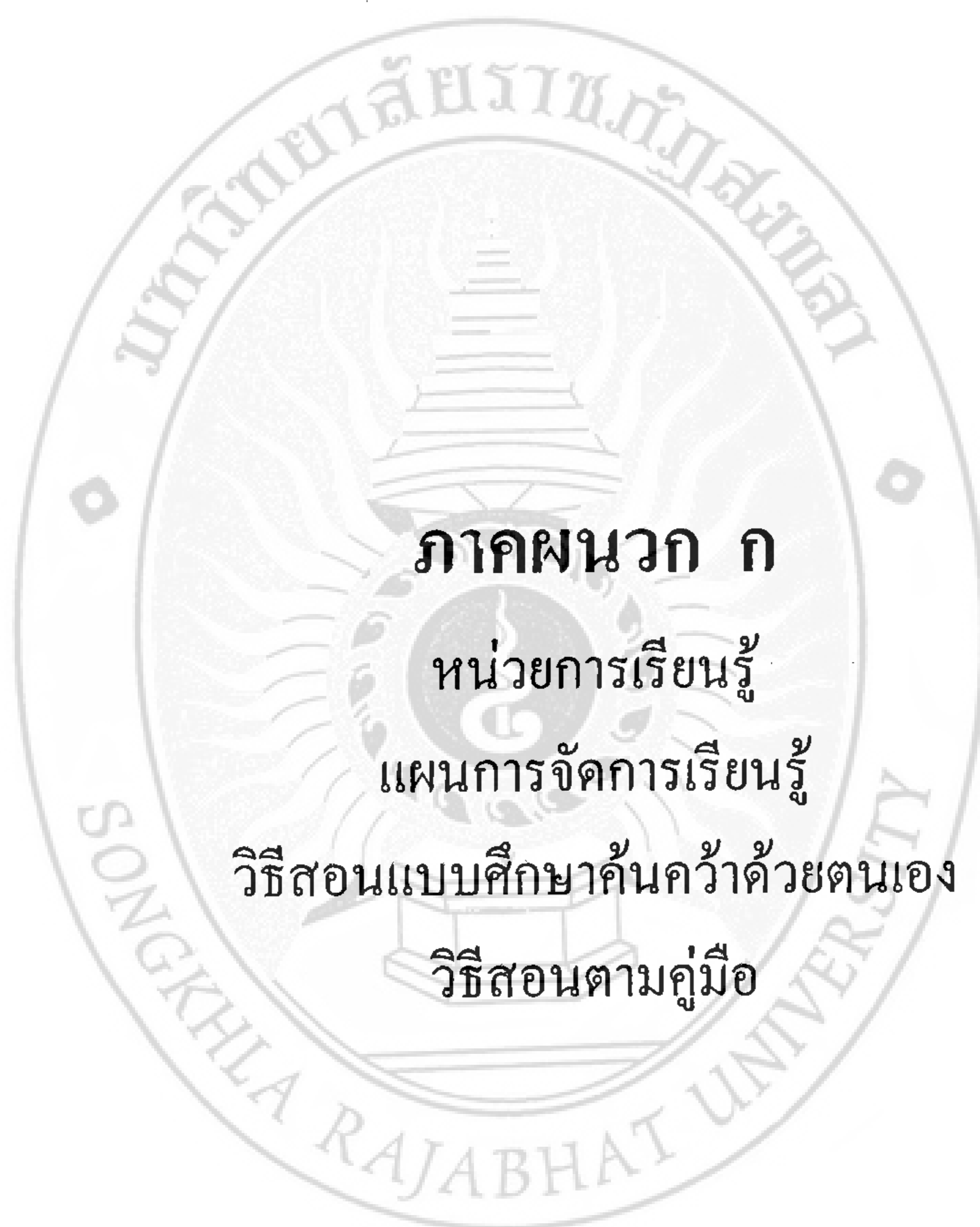

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หน่วยการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

วิธีสอนตามคู่มือ

การจัดหน่วยการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองตามกฎหมาย ประเพณี และวัฒนธรรมไทย

ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

แผนการจัดการ จัดการ เรียนรู้ที่	ชื่อหน่วย	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้	เวลา/คาบ
1	การอยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุข	1.รู้และเข้าใจหลัก ประชาธิปไตย 2.เห็นความสำคัญและ ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ตามวิถีชีวิต ประชาธิปไตยใน สังคมไทยและสังคมโลก 3. ปฏิบัติตนตามคุณธรรม ของการอยู่ร่วมกันตาม หลักศาสนาที่ตนนับถือ	1.ความหมายการอยู่ ร่วมกันและ องค์ประกอบของสังคม 2. สถาบันทางสังคม 3. โครงสร้างทางสังคม 4.การจัดระเบียบทาง สังคม 5.การขัดเกลาทางสังคม 6.การเปลี่ยนแปลงทาง สังคม	4

การจัดหน่วยการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองตามกฎหมาย ประเพณี และวัฒนธรรมไทย

ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

แผนการจัดการ การเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วย	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้	เวลา/คาบ
2	ประเพณีและ วัฒนธรรม	1.วิเคราะห์ความคล้ายคลึง ของวิถีชีวิตประชาธิปไตย ในสังคมไทยและ สังคมโลก 2.นำหลักประชาธิปไตย ไปใช้ในการดำเนินชีวิต ในสถานการณ์ต่างๆได้ อย่างเหมาะสม	1.ความหมายและลักษณะ ของประเพณีและ วัฒนธรรม 2. ประเภทของประเพณี และวัฒนธรรม 3. ความสำคัญและคุณค่า ของประเพณีและ วัฒนธรรม 4.ความแตกต่าง ระหว่างประเพณี วัฒนธรรมในแต่ละ ภูมิภาค 5.การผสมผสานและ การเลือกรับวัฒนธรรม จากภายนอก 7. แนวทางในการอนุรักษ์ ประเพณีวัฒนธรรม	4

การจัดหน่วยการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองตามกฎหมาย ประเพณี และวัฒนธรรม
ไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

แผนการจัดการ การเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วย	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้	เวลา/คาบ
3	พลเมืองดีในสังคม ประชาธิปไตย	1.มีส่วนร่วมในการ ส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตน เป็นพลเมืองดีตามวิถีชีวิต ประชาธิปไตย 2.มีส่วนร่วมในการ ส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตน เป็นพลเมืองดีตามวิถีชีวิต ประชาธิปไตยใน สังคมไทยและสังคมโลก 3. วิเคราะห์และปฏิบัติตน ตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ ของพลเมืองดีของ ประเทศและสังคมโลก	1.ความหมายและ ลักษณะของประชาธิปไตย 2.ลักษณะของการเป็น พลเมืองดีในสังคม ประชาธิปไตย 3.แนวทางการพัฒนาตน เป็นพลเมืองดีตามวิถี ประชาธิปไตย 4.คุณธรรมและจริยธรรม ของการเป็นพลเมืองดีตาม วิถีชีวิตในสังคม ประชาธิปไตย 5.สิทธิ เสรีภาพ และ หน้าที่พลเมืองดีต่อชุมชน และประเทศชาติ 6.บทบาทหน้าที่ของพล เมืองดีต่อชุมชนและ ประเทศชาติ	2

การจัดหน่วยการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองตามกฎหมาย ประเพณี และวัฒนธรรมไทย

ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

แผนการจัดการ จัดการ เรียนรู้ที่	ชื่อหน่วย	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้	เวลา/คาบ
4	สิทธิมนุษยชน	1.มีส่วนร่วมในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน ที่ มีผลต่อการดำเนินชีวิตใน สังคมไทยและสังคมโลก	1.ความหมายและความ สำคัญของสิทธิมนุษยชน 2.แนวคิดและหลักการ 3.รัฐธรรมนูญที่ได้ บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิ มนุษยชน 4.บทบาทและหน้าที่ของ คณะกรรมการสิทธิ มนุษยชน 5.การมีส่วนร่วมในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน	3

การจัดหน่วยการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองตามกฎหมาย ประเพณี และวัฒนธรรมไทย

ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

แผนการจัดการ จัดการ เรียนรู้ที่	ชื่อหน่วย	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้	เวลา/คาบ
5	กฎหมายน่ารู้	1.มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมาย 2. ปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัวชุมชน ประเทศชาติและสังคมโลก	1.ความหมายและลักษณะของกฎหมาย 2.ที่มาของกฎหมาย 3.ความสำคัญและความจำเป็นของกฎหมายต่อสังคม 4.กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว 5.กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและประเทศชาติ	3

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

วิธีสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

หน่วย การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข จำนวนคาบ 4 คาบ

มาตรฐาน ส 2.1 ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองตามกฎหมาย ประเพณี และวัฒนธรรมไทย
 ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

1.สาระสำคัญ

การที่มนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มนั้นเพื่อพึ่งพาอาศัยกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของตน โดยเฉพาะความต้องการที่เป็นปัจจัยในการดำรงชีวิต เมื่อมาอยู่ร่วมกัน จึงต้องมีการกำหนดระเบียบแบบแผนของพฤติกรรม ในการใช้ชีวิตร่วมกัน ตลอดจนกำหนด กระบวนการความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และระหว่างกลุ่มเพื่อให้สมาชิกยึดถือ และปฏิบัติตาม

สถาบันทางสังคม หมายถึง แบบแผนในการคิดการกระทำที่คนในสังคมยึดถือ ยอมรับและประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมาภายใต้กฎเกณฑ์ของสังคม โดยจะตอบสนองความต้องการพื้นฐานของสมาชิกในสังคมและกำหนดสถานภาพและบทบาทของบุคคลต่างๆ เช่น สถาบันครอบครัว มีหน้าที่ให้กำเนิดชีวิตใหม่ โดยมีพ่อและแม่ ให้ความรักความอบอุ่น อบรมดูแลลูกให้เป็นสมาชิกที่ดีในสังคม สถาบันทางสังคมยังแบ่งออกได้อีกหลายสถาบัน เช่น สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันการเมืองการปกครองและสถาบันทางเศรษฐกิจ

2.ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- 1.รู้และเข้าใจหลักประชาธิปไตย
- 2.เห็นความสำคัญและปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยในสังคมไทยและสังคมโลก
3. ปฏิบัติตนตามคุณธรรมของการอยู่ร่วมกันตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ

3.จุดประสงค์การเรียนรู้ (นำทาง)

- 1.อธิบายความหมายของสถาบันทางสังคมได้
2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของสถาบันทางสังคมได้

- 3.ปฏิบัติตนได้เหมาะสมตามสถานภาพและบทบาทของตนเองได้
- 4.ตระหนักและเห็นคุณค่าของสถาบันทางสังคมที่มีต่อเยาวชนได้
5. ปฏิบัติตนตามคุณธรรมของการอยู่ร่วมกันตามหลักศาสนาที่ตนนับถือได้

4.สาระการเรียนรู้ (เนื้อหา)

1. ความหมาย การอยู่ร่วมกันและองค์ประกอบของสังคม
2. สถาบันทางสังคม
3. โครงสร้างทางสังคม
4. การจัดระเบียบทางสังคม
5. การขัดเกลาทางสังคม
6. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม
7. คุณธรรมของการอยู่ร่วมกันตามศาสนาที่ตนนับถือ

5.กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1

- 1) ประเมินความรู้ที่สัมพันธ์กับปัญหาที่กำลังเผชิญ
 - ครูนำข่าวจากหนังสือพิมพ์ที่เกี่ยวกับสถาบันทางสังคม หรือภาพของการเสียสละความมีระเบียบวินัย นำเสนอสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และซักถามโดยใช้คำถาม ดังนี้
 - * ความจำเป็นพื้นฐานมีความจำเป็นอย่างไรต่อมนุษย์
 - * สถาบันต่าง ๆ มีบทบาทหน้าที่ในการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของสมาชิกในสังคมได้อย่างไรและสถาบันใดมีบทบาทมากที่สุด เพราะเหตุใด
- 2) สร้างประเด็นการเรียนรู้
 - นักเรียนแต่ละคนศึกษา ค้นหาแนวทางพร้อมลงมือปฏิบัติตนสำหรับการมีส่วนร่วมใน กิจกรรมของ โรงเรียนและสังคม (ศึกษาค้นคว้ารายบุคคล)
- 3) พัฒนาและนำแผนไปใช้เพื่อเสริมประเด็นการเรียนรู้
 - สุ่มนักเรียนนำเสนอข้อมูลหน้าชั้นเกี่ยวกับแนวทางในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนและสังคมประมาณ 3-4 คน
 - ครูอภิปรายข้อมูลการนำเสนอของนักเรียนและให้นักเรียนเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในการอยู่ร่วมกันในสังคม

- 4) ใช้ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหา
 - นักเรียนสรุปผลกระทบต่างๆที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามบทบาทของสถาบันทางสังคมจากใบงานที่ 1.1 เป็นรายบุคคล
- 5) การไตร่ตรองเมื่อพบเป้าหมาย
 - ครูสรุปและเฉลยใบงานที่ 1
 - วัดผลและประเมินผลจากผลงานในใบงานที่ 1

คาบที่ 2 (ศึกษาที่ห้องสมุด)

- 1) ประเมินความรู้ที่สัมพันธ์กับปัญหาที่กำลังเผชิญ
 - ครูนำภาพบ้านมาให้ นักเรียนดูและช่วยกันวิเคราะห์ว่า โครงสร้างของบ้านประกอบด้วยอะไรบ้างแต่ละส่วนมีความสัมพันธ์กันอย่างไร
 - นักเรียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของ โครงสร้างทางสังคมและ โครงสร้างของบ้าน
- 2) สร้างประเด็นการเรียนรู้
 - นักเรียนแต่ละคนเรียบเรียงข้อความที่ครูกำหนดให้เพื่อให้ได้ความหมายของการจัดระเบียบทางสังคม
 - * กฎระเบียบทางสังคมที่ได้รับการสร้างขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้สมาชิกของสังคมถือปฏิบัติต่อกันตามฐานะ สถานการณ์ และ โอกาส
 - * ระเบียบทางสังคมจะแตกต่างกันในแต่ละสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากความคติ ความเชื่อ ประวัติศาสตร์ สภาพภูมิศาสตร์ และบรรทัดฐานของสังคมนั้น ๆ
 - * การที่บุคคลในสังคมมีความสัมพันธ์และโต้ตอบกันและกัน ความสัมพันธ์ที่ตอบโต้กันนั้นเป็นไปตามกฎระเบียบที่สังคมแต่ละแห่งกำหนดขึ้น ทำให้ความสัมพันธ์ที่มีต่อระเบียบแบบแผนสามารถคาดหวังว่าบุคคลแต่ละคนจะแสดงพฤติกรรมต่อกันอย่างไร เพื่อจุดประสงค์หรือเป้าหมายใด
 - นักเรียนแต่ละคนค้นคว้าจากหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับข่าวการจัดระเบียบทางสังคม
- 3) พัฒนาและนำเสนอไปใช้เพื่อเติมประเด็นการเรียนรู้
 - สุ่มนักเรียน 4-5 คนออกมานำเสนอผลงาน
 - นำผลงานเสนอในรูปของนิทรรศการบนป้ายนิเทศ
- 4) ใช้ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหา
 - นักเรียนสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับเรื่อง ลักษณะและองค์ประกอบสำคัญของ

การจัดระเบียบทางสังคมและความสำคัญของการจัดระเบียบทางสังคมจากใบงาน
ที่ 2 เป็นรายบุคคล

- 5) การไตร่ตรองเมื่อพบเป้าหมาย
- ครูสรุปและเฉลยใบงานที่ 2
 - ครูชมเชยนักเรียนที่มีผลงานออกมาดี
 - วัตถุประสงค์และประเมินผลจากผลงานนักเรียน

คาบที่ 3

- 1) ประเมินความรู้ที่สัมพันธ์กับปัญหาที่กำลังเผชิญ
- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอประเด็นข่าว/ภาพข่าว กรณีตัวอย่างในหัวข้อต่อไปนี้
 - * ข่าวเกี่ยวกับอะไร
 - * บุคคลสำคัญหรือกลุ่มบุคคลในข่าวนั้นมีการกระทำใดที่แสดงว่าทำหน้าที่ขัดเกลากฎทาง สังคม
 - * ผลของการขัดเกลากฎทางสังคมนั้นส่งผลดีและผลเสียต่อสังคมอย่างไร ควรสนับสนุนหรือควรแก้ไขอย่างไร อธิบายเหตุผล
- 2) สร้างประเด็นการเรียนรู้
- นักเรียนแต่ละคนค้นคว้าจากหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับข่าวการเปลี่ยนแปลงทางสังคมพร้อมยกตัวอย่าง
- 3) พัฒนาและนำเสนอไปใช้เพื่อเติมประเด็นการเรียนรู้
- สุ่มนักเรียน 4-5 คนออกมานำเสนอผลงาน
- 4) ใช้ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหา
- นักเรียนสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับเรื่องการขัดเกลากฎทางสังคมและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากใบงานที่ 3 เป็นรายบุคคล
- 5) การไตร่ตรองเมื่อพบเป้าหมาย
- ครูสรุปและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงวิธีการขัดเกลากฎทางสังคมและการมีส่วนร่วมในการ ขัดเกลากฎทางสังคม ประเภทของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น

คาบที่ 4

- 1) ประเมินความรู้ที่สัมพันธ์กับปัญหาที่กำลังเผชิญ
- ครูนำเสนอสื่อวีดิทัศน์กรณีศึกษาที่เกี่ยวกับความสำคัญของวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของสังคมไทย

2) สร้างประเด็นการเรียน

- นักเรียนนำเสนอถึงวิธีการปฏิบัติตนตามวิถีชีวิตความเป็นอยู่ตลอดจนค่านิยมที่ดีงามของสังคมไทย

3) พัฒนาและนำเสนอไปใช้เพื่อเติมประเด็นการเรียน

- สุ่มนักเรียน 4-5 คนออกมานำเสนอผลงาน

4) ใช้ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหา

- นักเรียนรวบรวมนำเสนอข่าวจากอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวกับโลกปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงและคิดว่ามีผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของสังคมไทย

5) การไตร่ตรองเมื่อพบเป้าหมาย

- ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษา

6. สื่อการสอน

1. หนังสือเรียนเรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
2. ใบความรู้
3. ใบงาน 1-3
4. ภาพข่าวการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
5. หนังสือพิมพ์
6. ห้องสมุด
7. อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ <http://www.chulaonline.com/basicsocial.asp>

7. การวัดประเมินผล

1. ใบงาน
2. องค์กรความรู้
3. ทักษะ
4. ค่านิยม คุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
5. เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	8-10	คะแนน
ดี	6-7	คะแนน
พอใช้	4-5	คะแนน
ต้องปรับปรุง	0-3	คะแนน

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1

วิธีสอนตามคู่มือ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

หน่วย การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข จำนวนคาบ 4 คาบ

มาตรฐาน ส 2.1 ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองตามกฎหมาย ประเพณี และวัฒนธรรมไทย
ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

1.สาระสำคัญ

การที่มนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มนั้นเพื่อพึ่งพาอาศัยกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของตน โดยเฉพาะความต้องการที่เป็นปัจจัยในการดำรงชีวิต เมื่อมาอยู่ร่วมกัน จึงต้องมีการกำหนดระเบียบแบบแผนของพฤติกรรม ในการใช้ชีวิตร่วมกัน ตลอดจนกำหนดกระบวนการความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและระหว่างกลุ่มเพื่อให้สมาชิกยึดถือและปฏิบัติตาม

สถาบันทางสังคม หมายถึง แบบแผนในการคิดการกระทำที่คนในสังคมยึดถือ ยอมรับและประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมาภายใต้กฎเกณฑ์ของสังคม โดยจะตอบสนองความต้องการพื้นฐานของสมาชิกในสังคมและกำหนดสถานภาพและบทบาทของบุคคลต่างๆ เช่น สถาบันครอบครัว มีหน้าที่ให้กำเนิดชีวิตใหม่ โดยมีพ่อและแม่ ให้ความรักความอบอุ่น อบรมดูแลลูกให้เป็นสมาชิกที่ดีในสังคมสถาบันทางสังคมยังแบ่งออกได้อีกหลายสถาบัน เช่น สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันการเมืองการปกครองและสถาบันทางเศรษฐกิจ

2.ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1.รู้และเข้าใจหลักประชาธิปไตย

2.เห็นความสำคัญและปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยในสังคมไทยและ

สังคมโลก

3.ปฏิบัติตนตามคุณธรรมของการอยู่ร่วมกันตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ

3.จุดประสงค์การเรียนรู้ (นำทาง)

1.อธิบายความหมายของสถาบันทางสังคมได้

2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของสถาบันทางสังคมได้

3.ปฏิบัติตนได้เหมาะสมตามสถานภาพและบทบาทของตนเองได้

4. ตระหนักและเห็นคุณค่าของสถาบันทางสังคมที่มีต่อเยาวชนได้
5. ปฏิบัติตนตามคุณธรรมของการอยู่ร่วมกันตามหลักศาสนาที่ตนนับถือได้

4. สาระการเรียนรู้ (เนื้อหา)

1. ความหมาย การอยู่ร่วมกันและองค์ประกอบของสังคม
2. สถาบันทางสังคม
3. โครงสร้างทางสังคม
4. การจัดระเบียบทางสังคม
5. การขัดเกลาทางสังคม
6. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม
7. คุณธรรมของการอยู่ร่วมกันตามศาสนาที่ตนนับถือ

5. กิจกรรมการสอน (การสอนตามคู่มือ)

คาบที่ 1-2

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ

ครูสรุปข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวันเรื่องเกี่ยวกับสถาบันทางสังคม 1 เรื่อง (สั้นๆ) แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าข่าวที่ครูอ่านมีความสำคัญอย่างไรและอภิปรายร่วมกัน

ขั้นที่ 2 ครูแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบว่าหลังจากที่นักเรียนเรียน เรื่อง สถาบันทางสังคมแล้วนักเรียนสามารถตอบคำถามจากแบบฝึกหัดได้

ขั้นที่ 3 ทบทวนความรู้เดิม

ครูตั้งคำถาม แล้วสุ่มนักเรียนเลือกตอบ 5-4 คน

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่

ครูอธิบายเรื่อง สถาบันทางสังคม โครงสร้างทางสังคม

ขั้นที่ 5 ให้แนวการเรียนรู้

ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่มๆ ละ 5-6 คน ครูกำหนดหัวข้อเรื่องให้แต่ละกลุ่ม โดยส่งตัวแทนออกมาจับฉลาก ซึ่งมีหัวข้อดังต่อไปนี้

1. สถาบันครอบครัว
2. สถาบันการเมืองการปกครอง
3. สถาบันศาสนา

4. สถาบันการศึกษา

5. สถาบันเศรษฐกิจ

ขั้นที่ 6 ครูกำหนดหัวข้อให้แต่ละกลุ่มระดมความคิดในเรื่องที่ได้รับ โดยให้ศึกษาจาก ใบความรู้ที่ครูแจกและในหนังสือเรียนให้เป็นแนวทางในการค้นคว้าส่งตัวแทน แต่ละกลุ่ม ออกมาเสนอความรู้ให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียน กลุ่มละ 3-5 นาที

ขั้นที่ 7 ครูอภิปรายผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 8 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง สถาบันทางสังคมและครูอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นที่ 9 ประเมินผล

สังเกตจากการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียน

คาบที่ 3-4

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ

ครูสนทนาทบทวนเรื่องที่ผ่านมาเกี่ยวกับ สถาบันทางสังคม การศึกษา ศาสนา การเมืองการปกครองและเศรษฐกิจ ที่ได้เรียน และเพิ่มเติมไปสู่ เรื่อง การขัดเกลาทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคม คุณธรรมของการอยู่ร่วมกันตามศาสนาที่ตนนับถือ

* ลักษณะของสังคมไทยที่นักเรียนชื่นชอบ คือ อะไร เพราะเหตุใด

* ลักษณะของสังคมไทยที่นักเรียนอยากให้มีการแก้ไขมีอะไรบ้าง เพราะเหตุใด

ขั้นที่ 2 ครูแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบหลังจากที่นักเรียนเรียน เรื่อง สถาบันทางสังคมแล้วนักเรียนสามารถตอบคำถามจากแบบฝึกหัดได้

ขั้นที่ 3 ทบทวนความรู้เดิม

ครูตั้งคำถาม แล้วสุ่มนักเรียนเลือกตอบ 4-5 คน

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่

ครูอธิบายเรื่อง การขัดเกลาทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคม คุณธรรมของการอยู่ร่วมกันตามศาสนาที่ตนนับถือ

ขั้นที่ 5 ให้แนวการเรียนรู้

ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 7-8 คน ครูกำหนดหัวข้อเรื่องให้แต่ละกลุ่ม โดยส่งตัวแทนออกมาจับฉลาก ซึ่งมีหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การจัดระเบียบทางสังคม
2. การขัดเกลาทางสังคม

3. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม

4. คุณธรรมของการอยู่ร่วมกันตามศาสนาที่ตนนับถือ

ขั้นที่ 6 ครูกำหนดหัวข้อให้แต่ละกลุ่มระดมความคิดในเรื่องที่ได้รับ โดยให้ศึกษาจาก
ใบความรู้ที่ครูแจกและในหนังสือเรียนให้เป็นแนวทางในการค้นคว้าส่งตัวแทน
แต่ละกลุ่มออกมา เสนอความรู้ให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียน กลุ่มละ 8-10 นาที

ขั้นที่ 7 ครูอภิปรายผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 8 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง สถาบันทางสังคมและครูอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นที่ 9 ประเมินผล

สังเกตจากการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียน

สังเกตความตั้งใจ เอาใจใส่ และความรับผิดชอบของนักเรียน

6. สื่อการสอน

1. หนังสือเรียนเรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
2. ใบความรู้

7. การวัดประเมินผล

1. องค์ความรู้
2. ทักษะ
3. ค่านิยม คุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	8-10	คะแนน
ดี	6-7	คะแนน
พอใช้	4-5	คะแนน
ต้องปรับปรุง	0-3	คะแนน

ใบความรู้

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

โรงเรียนคารุลอุลุม อำเภอกวน โคน จังหวัดสตูล

โครงสร้างทางสังคมและการจัดระเบียบทางสังคม

สังคมมนุษย์

1. ความหมายของสังคม

สังคม คือ กลุ่มคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป อาศัยอยู่ร่วมกันในดินแดนแห่งหนึ่ง เพื่อช่วยเหลือพึ่งและตอบสนองความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีวิตซึ่งกันและกัน กลุ่มคนเหล่านี้มีความสัมพันธ์ต่อกันทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

2. สาเหตุที่มนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นสังคม

มนุษย์ได้ชื่อว่าเป็น “สัตว์สังคม” เพราะมนุษย์ดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกัน เป็นกลุ่มและมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน สรุปสาเหตุที่มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคม มีดังนี้

1. ความจำเป็นต้องใช้ชีวิตร่วมกันและพึ่งพาอาศัยกัน มนุษย์มีช่วงเวลาเป็นวัยทารกและวัยเด็กซึ่งต้องพึ่งพาและเป็นภาระของพ่อแม่ยาวนานกว่าสัตว์อื่นๆ จึงทำให้มนุษย์มีความสัมพันธ์ต่อกันเป็นระบบครอบครัวและขยายเป็นความสัมพันธ์ต่อเพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงานและเป็นสังคมชุมชนในที่สุด

2. ความจำเป็นต้องแบ่งงานกันทำตามความถนัด เพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีวิต เนื่องจากมนุษย์มีสติปัญญาสูงกว่าสัตว์ จึงพยายามควบคุมธรรมชาติและนำธรรมชาติมาใช้ตอบสนองความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีวิตของตน จึงจำเป็นต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคมและแบ่งงานกันทำตามความถนัด

3. ความจำเป็นต้องได้รับการตอบสนองความต้องการทางชีวภาพ และความต้องการทางด้านสังคมจิตวิทยา หมายถึง ความต้องการในการสิ่งจำเป็นแก่การมีชีวิตอยู่รอดของมนุษย์ เช่น ต้องการกินอาหาร มีที่หลบนอนอย่างปลอดภัย ต้องการได้รับความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจ ความต้องการเหล่านี้ จึงทำให้มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคม

4. ความจำเป็นในการถ่ายทอดวัฒนธรรมให้แก่คนรุ่นหลัง มนุษย์สร้างสรรค์วัฒนธรรมความเจริญในรูปแบบต่างๆ ต่อเนื่องกันมาหลายชั่วอายุคน เพื่อความสุข ความสบาย และความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการดำรงชีวิต ได้แก่ ประเพณี ศาสนา รวมทั้งการจัดระเบียบทางสังคม เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อมิให้วัฒนธรรมดังกล่าวต้องสูญหายลบเลือนไป มนุษย์จึงจำเป็นต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคม

3. องค์ประกอบของสังคม

ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

3.1 ประชากร หรือสมาชิกของสังคม จะต้องประกอบด้วยประชากรอย่างน้อย 2 คนขึ้นไป สังคมที่มีขนาดเล็กที่สุด คือ ครอบครัว อาจจะมีสมาชิกเพียง 2 คน เท่านั้น

3.2 พื้นที่หรืออาณาเขต ผู้คนอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัว หมู่บ้าน ชุมชน ในบริเวณพื้นที่แห่งใดแห่งหนึ่ง

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคม สมาชิกมีการพบปะพูดคุยกันและทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน

3.4 การจัดระเบียบทางสังคม สังคมจะต้องมีการวางระเบียบกฎเกณฑ์ เพื่อให้สมาชิกอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขและเป็นระเบียบเรียบร้อย สิ่งที่จะช่วยจัดระเบียบสังคม คือ บรรทัดฐานทางสังคม ได้แก่ กฎหมายบ้านเมืองและจารีตประเพณีต่างๆ

สถาบันทางสังคม

องค์ประกอบของสถาบันทางสังคม

สถาบันทางสังคม มีองค์ประกอบ 4 ประการ ดังนี้

1. กลุ่มสังคม จะต้องมียุทธศาสตร์ต่างๆ ตัวอย่างเช่น สถาบันเศรษฐกิจ จะต้องมียุทธศาสตร์ของ ผู้ผลิต ผู้ค้าปลีก และผู้ประกอบการธนาคาร เป็นต้น

2. หน้าที่ มีหน้าที่หรืออุดมการณ์ในการตอบสนองความต้องการของสังคมด้านต่างๆ เช่น สถาบันศาสนา ทำหน้าที่เป็นที่พึ่งทางจิตใจของสมาชิก

3. แบบแผนพฤติกรรมที่สมาชิกจะต้องปฏิบัติต่อกัน หมายถึง บรรทัดฐานทางสังคม ได้แก่ วิถีประเพณี จารีตและกฎหมาย ซึ่งสถาบันสังคมแต่ละแห่งย่อมมีบรรทัดฐานทางสังคมที่แตกต่างกัน

4. สัญลักษณ์และค่านิยม เป็นสิ่งที่ทำให้สมาชิกเกิดความรักความศรัทธาต่อสถาบันสังคมแห่งนั้น

สถาบันสังคมที่สำคัญ

สถาบันทางสังคมที่เป็นพื้นฐานของสังคมมนุษย์ มี 5 สถาบัน ดังนี้

1. สถาบันครอบครัว
2. สถาบันการศึกษา
3. สถาบันศาสนา
4. สถาบันเศรษฐกิจ
5. สถาบันการเมืองการปกครอง

1. สถาบันครอบครัว

1. ความหมาย สถาบันครอบครัว หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวและเครือญาติ เช่น การสมรส การอบรมเลี้ยงดูบุตร การหย่าร้าง เป็นต้น
สถาบันครอบครัว เป็นสถาบันสังคมพื้นฐานอันดับแรกของมนุษย์ มีองค์ประกอบ ดังนี้
2. กลุ่มสังคม ได้แก่ ครอบครัว ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกต่างๆ เช่น พ่อ แม่ ลูก ปู่ ย่า เป็นต้น
3. หน้าที่ ได้แก่ ผลิตสมาชิกใหม่ให้สังคม อบรมเลี้ยงดูบุตร ถ่ายทอดวัฒนธรรมที่พึงงามให้แก่สมาชิกให้ความรักความอบอุ่น เป็นต้น
4. แบบแผนพฤติกรรมของสมาชิก เป็นบรรทัดฐานทางสังคม ได้แก่ ประเพณีการหมั้น การสมรส การอบรมเลี้ยงดูบุตร เป็นต้น ซึ่งแต่ละครอบครัวย่อมมีลักษณะแตกต่างกัน
5. สัญลักษณ์และค่านิยม สัญลักษณ์ของสถาบันครอบครัว ได้แก่ บ้าน แหวนสมรส เปลนอน เป็นต้น ค่านิยมของสถาบันครอบครัว ได้แก่ การใช้จ่ายอย่างประหยัดและการให้ความรักต่อกัน

2. สถาบันการศึกษา

1. ความหมาย สถาบันการศึกษา หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมของมนุษย์ในเรื่องเกี่ยวกับการขัดเกลาและการถ่ายทอดความรู้ การฝึกทักษะอาชีพ และการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมไปยังสมาชิกของสังคม
2. กลุ่มสังคม ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ มหาวิทยาลัย โรงเรียน เป็นต้น ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกในสถานภาพต่างๆ เช่น ครู อาจารย์ นักการภารโรง และนักเรียน เป็นต้น
3. หน้าที่ ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้ ทักษะอาชีพและวัฒนธรรมให้แก่สมาชิก เป็นต้น
4. แบบแผนพฤติกรรมของสมาชิก ได้แก่ การจัดหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ การกำหนดแบบแผนความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา เป็นต้น
5. สัญลักษณ์และค่านิยม สัญลักษณ์ทางการศึกษา ได้แก่ เครื่องหมายตราโรงเรียน ตัวอักษรย่อชื่อโรงเรียน เป็นต้น ส่วนค่านิยมของโรงเรียนแต่ละแห่งแตกต่างกัน เช่น บางแห่งเน้นจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่เรียนดีเพื่อให้อุปถัมภ์เข้ามหาวิทยาลัยให้ได้มาก ๆ บางแห่งเน้นการศึกษาที่เสมอภาค

3. สถาบันศาสนา

1. ความหมาย สถาบันศาสนา เป็นสถาบันสังคมที่เกี่ยวข้องกับแบบแผนหรือกฎเกณฑ์ทางศีลธรรมอย่างแน่นแฟ้น มีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของสังคม นักบวช คำสอน และความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ รวมทั้งขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของสังคม

2. กลุ่มสังคม ได้แก่ คณะสงฆ์ในวัด กลุ่มอุบาสกอุบาสิกา และกลุ่มผู้ปฏิบัติธรรม
3. หน้าที่ ได้แก่ สนองความต้องการทางด้านจิตใจแก่สมาชิก ให้ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้ เป็นปกติ สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ เป็นต้น
4. แบบแผนพฤติกรรมของสมาชิกแต่ละศาสนาย่อมมีแบบแผนให้สมาชิกปฏิบัติไม่เหมือนกัน
5. สัญลักษณ์และค่านิยม แต่ละศาสนาย่อมมีสัญลักษณ์และค่านิยมแตกต่างกัน ส่วนค่านิยม จะให้ความสำคัญในเรื่องบุญบาปและกฎแห่งกรรม เป็นต้น

4. สถาบันเศรษฐกิจ

1. ความหมาย สถาบันเศรษฐกิจ เป็นสถาบันสังคมที่เกี่ยวข้องกับแบบแผนพฤติกรรมในการผลิต การกระจาย และการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ
2. กลุ่มสังคม ได้แก่ กลุ่มบุคคลในบริษัท โรงแรม ธนาคารพาณิชย์ และร้านค้า
3. หน้าที่ ได้แก่ ผลิตสินค้าและบริการต่างๆ ตลอดจน กระจายสินค้าและบริการไปสู่ผู้บริโภคหรือสมาชิกในสังคม
4. แบบแผนพฤติกรรมของสมาชิก เช่น แบบแผนในการผลิตสินค้า การจัดระบบการตลาด แบบแผนในการประกอบอาชีพต่างๆ
5. สัญลักษณ์และค่านิยม สัญลักษณ์ของสถาบันเศรษฐกิจ ได้แก่ เครื่องหมายการค้า ตราของบริษัท ป้ายร้านค้า ชื่อยี่ห้อสินค้า เป็นต้น ส่วนค่านิยมมีหลากหลายความคิด เช่น การซื้อสัตย์ต่อลูกค้า การคืนกำไรให้แก่สังคมและการดำเนินธุรกิจไม่ใช่การสังคมสงเคราะห์ จึงมุ่งแสวงผลกำไรเป็นหลัก เป็นต้น

5. สถาบันการเมืองการปกครอง

1. ความหมาย สถาบันการเมืองการปกครองเป็นสถาบันสังคมที่เกี่ยวข้องกับแบบแผนในการดำเนินชีวิต การควบคุมกลุ่มคนต่าง ๆ ให้ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบและมีความปลอดภัย
2. กลุ่มสังคม ได้แก่ สมาชิกรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และสมาชิกพรรคการเมือง เป็นต้น
3. หน้าที่ ได้แก่ ออกกฎหมาย ป้องกันประเทศ รักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และบริหารประเทศในด้านต่างๆ เช่น จัดการศึกษา พัฒนาด้านสาธารณสุข โภค เป็นต้น
4. แบบแผนพฤติกรรมของสมาชิก ได้แก่ แบบแผนการประชุมรัฐสภา แบบแผนของการเลือกตั้ง และแบบแผนการพิพากษาพิจารณาคดีต่างๆ เป็นต้น

5. **สัญลักษณ์และค่านิยม** สัญลักษณ์ของสถาบันการเมืองการปกครอง ได้แก่ ธงชาติ เครื่องหมาย ตราสัญลักษณ์ของกระทรวงต่างๆ ส่วนค่านิยม ได้แก่ ค่านิยมยกย่องความซื่อสัตย์ สุจริตของข้าราชการ ค่านิยมยกย่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นต้น

โครงสร้างทางสังคม

1. ความหมายโครงสร้างทางสังคม

โครงสร้างทางสังคม หมายถึง ความสัมพันธ์ของกลุ่มคนที่มาอยู่ร่วมกันเป็นสังคม โดยมี “บรรทัดฐาน” เป็นสิ่งเชื่อมโยงผูกพันระหว่างกัน

2. ลักษณะของโครงสร้างทางสังคม

มีลักษณะที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. มีการรวมกลุ่มของคนในสังคม มีการติดต่อสัมพันธ์กัน เรียกว่า “กลุ่มคน”
2. มีกฎเกณฑ์หรือระเบียบแบบแผนเป็นแนวปฏิบัติ
3. มีจุดมุ่งหมายในการติดต่อสัมพันธ์กันหรือการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆร่วมกัน
4. มีการเปลี่ยนแปลงได้ ลักษณะทั้งสามประการข้างต้นสามารถเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง

3. องค์ประกอบของโครงสร้างทางสังคม

มีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ ดังนี้

1. **กลุ่มสังคม** หมายถึง กลุ่มบุคคลที่สมาชิกในกลุ่มมีการติดต่อสัมพันธ์กันอย่างมีระเบียบแบบแผน เป็นที่ยอมรับซึ่งกันและกัน มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีสัญลักษณ์ และมีความสนใจคล้ายๆกัน จึงทำให้กลุ่มมีลักษณะแตกต่างจากกลุ่มอื่น

ลักษณะที่สำคัญของกลุ่มสังคม มีดังนี้

- (1) สมาชิกในกลุ่มมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน เช่น พุดคุยกัน ทำงานร่วมกัน เป็นต้น
- (2) สมาชิกในกลุ่มมีตำแหน่ง หน้าที่และบทบาทแตกต่างกัน
- (3) สมาชิกในกลุ่มมีความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน
- (4) สมาชิกในกลุ่มมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน

2. **สถาบันสังคม** หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม เพื่อสนองความต้องการในด้านต่าง ๆ ลักษณะที่สำคัญของสถาบันสังคม มีดังนี้

- (1) สถาบันสังคมเป็นนามธรรม ไม่ใช่วัตถุ ตัวบุคคล หรือกลุ่มคน แต่เป็นแบบแผนพฤติกรรมที่กำหนดให้สมาชิกทุกคนจะต้องปฏิบัติเป็นแบบอย่างเดียวกัน
- (2) สถาบันสังคมเกิดจากการยอมรับร่วมกันของสมาชิกในสังคม

- (3) สถาบันสังคัมเกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการในด้านต่างๆของสมาชิกในสังคัม
- (4) สถาบันสังคัมเกิดจากการเชื่อมโยงบรรทัดฐานต่างๆทางสังคัม

การจัดระเบียบทางสังคัม

1. ความหมายของการจัดระเบียบทางสังคัม

การจัดระเบียบทางสังคัม หมายถึง วิธีการที่คนในสังคัมกำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นระเบียบ กฎเกณฑ์หรือข้อปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน เพื่อให้สังคัมมีระเบียบ

2. สาเหตุที่ต้องมีการจัดระเบียบทางสังคัม

1. สมาชิกในสังคัมมีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านเพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา ฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคัม ระดับการศึกษา อาชีพ วัฒนธรรม และอุปนิสัยใจคอ เป็นต้น

2. สมาชิกในสังคัมมีจุดมุ่งหมายและความต้องการร่วมกัน เช่น ต้องการที่อยู่อาศัย อาชีพ และรายได้ที่มั่นคง เป็นต้น เพื่อมิให้เกิดการแก่งแย่ง จึงต้องมีการจัดระเบียบทางสังคัม เพื่อให้ สมาชิกในสังคัมมีโอกาสได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการอย่างยุติธรรม

3. องค์ประกอบของการจัดระเบียบทางสังคัม

อาศัยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. บรรทัดฐานทางสังคัม
2. สถานภาพทางสังคัม
3. บทบาททางสังคัม
4. การควบคุมทางสังคัม

4. บรรทัดฐานทางสังคัม

1. ความหมาย บรรทัดฐานทางสังคัม หมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ หรือแบบแผนของ พฤติกรรมที่สังคัมยอมรับให้เป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติของสมาชิกในสังคัมในแต่ละ สถานการณ์ ผู้ใดละเมิดไม่ปฏิบัติอาจถูกสังคัมลงโทษ
2. ประเภทของบรรทัดฐานทางสังคัม จำแนกเป็น 3 ประเภท ดังนี้
 - 2.1 วิถีประชา หรือ วิถีชาวบ้าน บางตำราอาจเรียกว่า “ธรรมเนียม” หมายถึง แบบแผน ความประพฤติที่สมาชิกในสังคัมปฏิบัติตามความเคยชิน เช่น มารยาทการแต่งกาย มารยาทในการกินอาหาร และมารยาททางสังคัมต่างๆ ทั้งนี้ไม่มีบทลงโทษผู้ฝ่าฝืน อย่างรุนแรง อาจเพียงถูกผู้อื่นตำหนิติเตียน หรือนินทาว่าร้ายเท่านั้น วิถีประชาเป็น สิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ง่ายตามยุคสมัย

- 2.2 จารีต บางตำราเรียกว่า “กฏศีลธรรม” หรือ “จารีตประเพณี” เป็นแบบแผนความประพฤติที่สมาชิกในสังคมปฏิบัติในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเคร่งครัด เพราะมีพื้นฐานมาจากหลักคำสอนของศาสนา และมีความรับผิดชอบชั่วดีเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย จารีตถือว่าเป็นกฎของสังคมที่มีอำนาจบังคับใช้อย่างเข้มแข็ง ถ้าผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามจะได้รับการลงโทษจากสังคมอย่างรุนแรง จารีตเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ยากกว่าวิถีประชา เช่น สัมพันธฉันท์คู่สาวกับหญิงที่เป็นภรรยาของผู้อื่น
- 2.3 กฎหมาย หมายถึง กฎเกณฑ์ความประพฤติที่สร้างขึ้น โดยองค์กรทางการเมืองการปกครองส่วนใหญ่ มักเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร กฎหมาย เป็นแบบแผนควบคุมการประพฤติปฏิบัติของสมาชิกในสังคมอย่างรัดกุมและชัดเจน เช่น กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่ง เป็นต้น

5. สถานภาพทางสังคม

1. สถานภาพทางสังคม หมายถึง ตำแหน่งของบุคคลในสังคม ซึ่งได้มาจากการเป็นสมาชิกของสังคม สถานภาพจะทำให้บุคคลมีสิทธิและหน้าที่ตามบทบาทของตำแหน่งนั้นๆ บุคคลคนหนึ่งอาจจะมีหลายสถานภาพก็ได้ เช่น นายทองแดง มีสถานภาพเป็นพ่อ เป็นนักการภารโรง และเป็นผู้ปกครองนักเรียน จึงมีสิทธิและหน้าที่ครอบคลุมทั้ง 3 สถานภาพที่ยกตัวอย่างมานี้

2. ประเภทของสถานภาพ จำแนกได้ 2 ประเภท ดังนี้

2.1 สถานภาพโดยกำเนิด เป็นสถานภาพทางสังคมของบุคคลที่ติดตัวมาแต่กำเนิด เช่น เพศ อายุ สีผิว เชื้อชาติ สัญชาติ และสถานภาพที่เกิดจากการเป็นสมาชิกในครอบครัว เช่น เป็นบิดามารดา เป็นปู่ ย่า ตา ยาย เป็นต้น

2.2 สถานภาพโดยความสามารถของบุคคล เป็นสถานภาพที่บุคคลได้มาโดยการใ้ความรู้ ความสามารถ

- สถานภาพที่ได้จากการศึกษา เช่น ครูบาอาจารย์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน นักเรียน
- สถานภาพที่ได้จากการประกอบอาชีพ เช่น เป็นพนักงาน ผู้จัดการ พ่อค้า ตำรวจ

3. ผลที่บุคคลได้รับจากการครอบครองสถานภาพทางสังคม

1. ทำให้เกิดสิทธิและหน้าที่
2. ทำให้ได้รับเกียรติตามสถานภาพทางสังคมของตน
3. ทำให้เกิดการจัดช่วงชั้นทางสังคม โดยพิจารณาจากสถานภาพทางสังคมที่บุคคลผู้นั้นดำรงอยู่

6. บทบาททางสังคม

1. บทบาททางสังคม หมายถึง การกระทำตามสิทธิและหน้าที่ของบุคคลตามสถานภาพที่ตนดำรงอยู่ในสังคมนั้น ๆ

2. ความสำคัญของบทบาททางสังคม เป็นกลไกช่วยจัดระเบียบทางสังคม ดังนี้

2.1 ทำให้สมาชิกในสังคมปฏิบัติภายใต้กรอบของสิทธิและหน้าที่ของตน

2.2 ช่วยให้สังคมมีระเบียบ เพราะสมาชิกจะเคารพในสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น

3. บทบาทขัดกัน เกิดจากบุคคลบางคน มีสถานภาพหลายสถานภาพซ้อนกัน ในเวลาเดียวกัน ทำให้บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบตามสถานภาพของตนต้องขัดแย้งกัน เช่น นายปรีชาเป็นครูและเป็นพ่อค้าเปิดร้านขายของชำ ได้จำหน่ายบุหรี่ยาสูบและเหล้าให้นักเรียนและนักศึกษาเป็นปกติเสมอ

7. การควบคุมทางสังคม

1. การควบคุมทางสังคม หมายถึง การดำเนินการทางสังคมโดยวิธีต่างๆ เพื่อให้สมาชิกในสังคมยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม มีจุดมุ่งหมายเพื่อควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในสังคมให้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนด เพื่อให้สังคมเกิดความเป็นระเบียบ

8. การขัดกลายทางสังคม

1. การขัดกลายทางสังคม หมายถึง การปลุกฝังระเบียบวินัย เพื่อให้สมาชิกในสังคมปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคมและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น กระบวนการขัดกลายทางสังคมจะเริ่มตั้งแต่บุคคลยังอยู่ในวัยเด็ก เพื่อให้ได้บุคลิกภาพตามแนวทางที่สังคมต้องการ

2. ประเภทของการขัดกลายทางสังคม มี 2 วิธี ดังนี้

2.1 การขัดกลายทางสังคมโดยตรง เช่น พ่อแม่ว่ากล่าวตักเตือนลูก ครูอบรมเรื่องค่านิยมที่ดีให้นักเรียนฟัง เป็นต้น

2.2 การขัดกลายทางสังคมโดยอ้อม เป็นการขัดกลายทางอ้อมที่ผู้รับเกิดการเรียนรู้โดยไม่ตั้งใจเกิดซึมซับสิ่งที่ดึงเข้ามาในจิตใจของตนและกลายเป็นค่านิยมที่ดีและพึงประสงค์ เช่น ได้เห็นแบบอย่างการทำความดีของตัวละครหรือนักรื่อง เป็นต้น

3. องค์กรที่ทำหน้าที่ขัดกลายทางสังคม มีดังนี้

1. ครอบครัว	2. โรงเรียน	3. กลุ่มเพื่อน
4. สถาบันศาสนา	5. สื่อมวลชนแขนงต่างๆ	

คุณธรรมของการอยู่ร่วมกันตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ

ศาสนาทุกศาสนามีหลักธรรมคำสอนที่มีจุดมุ่งหมายให้คนเป็นคนดี มีความเมตตาเอื้อเฟื้อ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ทุกศาสนาในสังคมไทย สามารถอยู่ร่วมกันระหว่างคนต่างศาสนาได้อย่างสงบสุข เพราะทุกศาสนานำคุณธรรมตามหลักศาสนาของตนเอง มาปฏิบัติให้เข้ากับสังคมไทยได้อย่างดีทุกยุคทุกสมัย

ใบงานที่ 1

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

โรงเรียนคารุลอุทุม อำเภอกวนโดน จังหวัดสตูล

1. สำรวจสถาบันทางสังคมที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด คือ สถาบันครอบครัว แล้วบันทึกข้อมูลลงในตาราง

สถาบันครอบครัวของนักเรียน

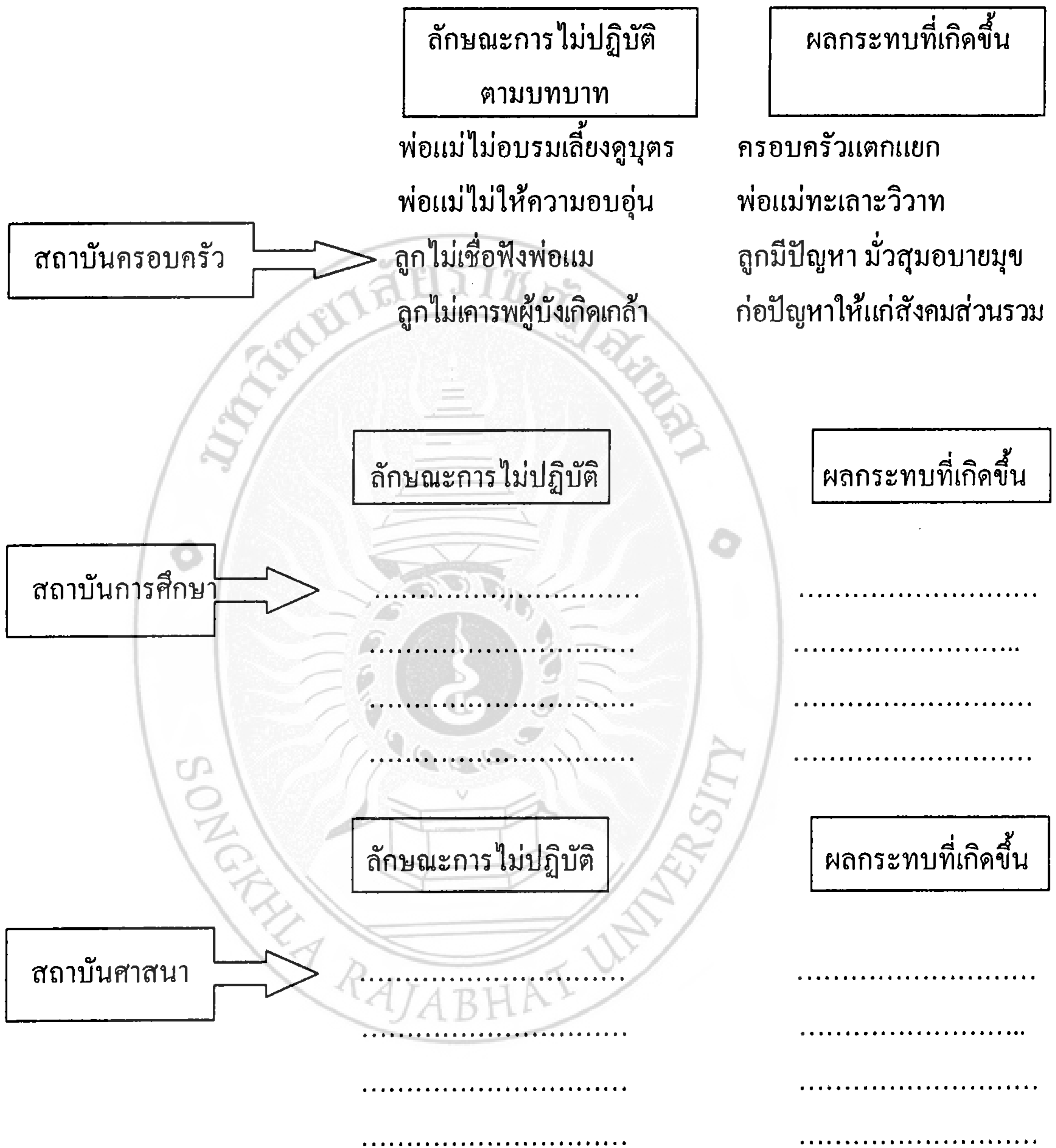
❖ สมาชิกในครอบครัวนักเรียนประกอบด้วย
❖ อาชีพหลักของครอบครัวนักเรียน คือ
❖ บุคคลที่มีบทบาทในการดูแลครอบครัว คือ
❖ บทบาทของนักเรียนที่มีต่อครอบครัว คือ
❖ ความรู้สึกภาคภูมิใจที่นักเรียนมีต่อครอบครัว คือ

2. นอกจากสถาบันทางสังคมในข้อ 1. แล้วนักเรียนยังเกี่ยวข้องกับสถาบันทางสังคมใดอีกบ้าง บันทึกข้อมูลลงในตารางตัวอย่าง

สถาบันทางสังคม	สมาชิก	บทบาทหน้าที่ของสถาบัน
❖ สถาบันครอบครัว	พ่อ แม่ พี่น้อง บุตรีธิดา	สร้างสมาชิกให้แก่สังคม เลี้ยงดูอบรม ให้ความรักความอบอุ่น ซัดเกล้าสมาชิกให้เป็นคนดี

สถาบันทางสังคม	สมาชิก	บทบาทหน้าที่ของสถาบัน
❖		
❖		
❖		
❖		

3. ผลกระทบจากการไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของสถาบันทางสังคม ลงในแผนภาพ

สถาบันการเมือง การปกครอง	ลักษณะการไม่ปฏิบัติ	ผลกระทบที่เกิดขึ้น

สถาบันการศึกษา	ลักษณะการไม่ปฏิบัติ	ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ใบงานที่ 2

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

โรงเรียนคารุลอุทุม อำเภอกวนโดน จังหวัดสตูล

เรื่อง การจัดระเบียบทางสังคม

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านกรณีศึกษาต่อไปนี้แล้ววิเคราะห์ตามหัวข้อที่กำหนดให้

กรณีตัวอย่างที่ 1 เรื่อง หมู่บ้านคอนตุม

สภาพความเป็นอยู่ของชาวบ้านคอนตุมจะคล้ายคลึงกับชาวเหนือของไทย คือ จะมีความเคร่งครัดในพิธีกรรมทางศาสนา และยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี ในวันสงกรานต์จะมีประเพณีรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ ต่อจากนั้นก็จะมีการละเล่นกันอย่างสนุกสนาน

กรณีตัวอย่างที่ 2 เรื่อง ความกตัญญู

คนไทยทุกคนจะมีความเชื่อกันว่า ผู้น้อยจะต้องให้ความเคารพต่อผู้ใหญ่ ศิษย์ต้องเคารพครู-อาจารย์ ลูกต้องกตัญญูต่อพ่อ-แม่ ผู้ใดมีพระคุณต่อตนจะต้องรู้จักทดแทนบุญคุณ

กรณีตัวอย่างที่ 3 เรื่อง ดาวผู้มีเสน่ห์

ความเป็นคนสวยคนหนึ่งในหมู่บ้านจึงมีชายหนุ่มมาชอบพอหลายคน ซึ่งต่างก็หมั่นไปหาดาวที่บ้านอยู่เสมอ เพราะดาวจะไม่ยอมออกไปเที่ยวนอกบ้านกับชายหนุ่มเหล่านั้นเพราะเกรงว่าจะถูกนินทา

กรณีตัวอย่างที่ 4 เรื่อง พระพุทธรูป

ชาวไทยทุกคนที่นับถือพระพุทธศาสนา จะเคารพกราบไหว้พระพุทธรูป ซึ่งถือว่าเป็นองค์แทนพระพุทธเจ้าผู้เป็นศาสดาของพระพุทธศาสนา เมื่อผู้ใดแสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสมต่อพระพุทธรูป จะได้รับการต่อต้าน

ใบงานที่ 3

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

โรงเรียนคารุลอุทุม อำเภอกวนโคน จังหวัดสตูล

เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข่าวหรือเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาสังคม นำมาวิเคราะห์ตามหัวข้อที่กำหนด

ที่	ชื่อข่าวและเนื้อหาข่าวโดยย่อ	ปัญหาสำคัญ	ผลเสียต่อสังคม	วิธีการแก้ปัญหา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

วิธีสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

หน่วย ประเพณีและวัฒนธรรม จำนวนคาบ 4 คาบ

มาตรฐาน ส 2.1 ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองตามกฎหมาย ประเพณี และวัฒนธรรม ไทย
 ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

1. สาระสำคัญ

วัฒนธรรมเป็นแบบแผนที่การดำเนินชีวิตของมนุษย์ เป็นสิ่งที่สมาชิกในสังคมยอมรับและมีการถ่ายทอดให้แก่คนรุ่นหลัง วัฒนธรรมมีความแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการ วัฒนธรรมจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตามกาลเวลา และความต้องการของสมาชิกในสังคมนั้น ๆ วัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เป็นภูมิปัญญาและเป็นระบบอุดมการณ์ของสังคม

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. วิเคราะห์ความคล้ายคลึงของวิถีชีวิตประชาธิปไตยในสังคมไทยและสังคมโลก
2. นำหลักประชาธิปไตยไปใช้ในการดำเนินชีวิตในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

3. จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. รู้และเข้าใจความหมาย ลักษณะของวัฒนธรรม และประเภทของวัฒนธรรม
2. เข้าใจความแตกต่างของวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมในภูมิภาคต่างๆ ของไทย
3. เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทยและสามารถวิเคราะห์เชิงสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การเลือกรับวัฒนธรรมต่างประเทศที่เหมาะสมอย่างมีวิจารณญาณ
4. เห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และอนุรักษ์วัฒนธรรมที่ดีงามของชาติให้คงอยู่สืบไป

4. สารการเรียนรู้

1. ความหมายและลักษณะของวัฒนธรรม
2. ประเภทของวัฒนธรรม
3. ความสำคัญและคุณค่าของวัฒนธรรม
4. ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมในภูมิภาคต่างๆ ของไทย
5. การผสมผสานทางวัฒนธรรม
6. การเลือกวัฒนธรรมจากภายนอก
7. การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

5. กิจกรรมการสอน (การสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง)

คาบที่ 1

- 1) ประเมินความรู้ที่สัมพันธ์กับปัญหาที่กำลังเผชิญ
 - นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างวัฒนธรรมไทยที่ได้รับยกย่องจากชาวต่างชาติ พร้อมทั้งร่วมกันวิเคราะห์คุณค่าของวัฒนธรรมที่นักเรียนยกตัวอย่าง
- 2) สร้างประเด็นการเรียนรู้
 - นักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายและลักษณะสำคัญของวัฒนธรรม และศึกษาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือเรียนและห้องสมุด
- 3) พัฒนาและนำแผนไปใช้เพื่อเติมประเด็นการเรียนรู้
 - สุ่มนักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
- 4) ใช้ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหา
 - นักเรียนจับคู่ทำใบงานที่ 4 เรื่องการจัดประเภทของวัฒนธรรม
- 5) การไตร่ตรองเมื่อพบเป้าหมาย
 - ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปพร้อมด้วยเฉลยใบงานที่ 4
 - วัดและประเมินผลจากผลงานนักเรียน

คาบที่ 2

- 1) ประเมินความรู้ที่สัมพันธ์กับปัญหาที่กำลังเผชิญ
 - ครูนำเสนอสื่อวีดิทัศน์กรณีศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย (10 นาที)

2) สร้างประเด็นการเรียน

- นักเรียนร่วมกันศึกษาความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยในแต่ละภาคเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ เช่น ห้องสมุด โทรทัศน์ หรืออินเทอร์เน็ต

3) พัฒนาและนำแผนไปใช้เพื่อเติมประเด็นการเรียน

- สุ่มนักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

4) ใช้ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหา

- นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าของวัฒนธรรมในแต่ละภาคตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในใบงานที่ 5

5) การไตร่ตรองเมื่อพบเป้าหมาย

- ครูชมเชยนักเรียนที่มีผลงานดี
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคุณค่าของวัฒนธรรมไทย

คาบที่ 3

1) ประเมินความรู้ที่สัมพันธ์กับปัญหาที่กำลังเผชิญ

- ครูสนทนา ซักถาม ทบทวนเนื้อหาที่ผ่านมาเรื่องคุณค่าของวัฒนธรรมในแต่ละภาคและเพิ่มเติมเชื่อมโยงไปสู่เรื่องการเลือกรับวัฒนธรรมของต่างชาติ

2) สร้างประเด็นการเรียน

- นักเรียนหาข่าวหรือบทความที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติในภูมิภาคต่างๆของโลกที่เข้ามาเผยแพร่และเป็นที่ยอมรับของชาวไทย

3) พัฒนาและนำแผนไปใช้เพื่อเติมประเด็นการเรียน

- สุ่มนักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

4) ใช้ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหา

- นักเรียนนำข่าวเกี่ยวกับเรื่องการรับวัฒนธรรมต่างชาติมาวิเคราะห์ตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในใบงานที่ 6 (รายบุคคล)

5) การไตร่ตรองเมื่อพบเป้าหมาย

- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานและให้เพื่อนสมาชิกกลุ่มอื่นร่วมกันเสนอแนะเพิ่มเติม
- วัดและประเมินผลจากผลงานนักเรียน

คาบที่ 4

1) ประเมินความรู้ที่สัมพันธ์กับปัญหาที่กำลังเผชิญ

- นักเรียนร่วมกันระดมความคิดในหัวข้อต่อไปนี้
 - * วัฒนธรรมไทยในเรื่องใดที่ควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เพราะเหตุใด
 - * วัฒนธรรมไทยในเรื่องใดที่สมควรอนุรักษ์ เพราะเหตุใด

2) สร้างประเด็นการเรียน

- นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่สืบไป และนักเรียนสามารถมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชาติไทยได้อย่างไร

3) พัฒนาและนำแผนไปใช้เพื่อเติมประเด็นการเรียน

- สุ่มนักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

4) ใช้ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหา

- นักเรียนคิดคำขวัญ/คำกลอน/เพลง เป็นต้น เชิญชวนให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชาติและเขียนเป็นป้ายเชิญชวนในรูปแบบต่างๆ

5) การไตร่ตรองเมื่อพบเป้าหมาย

- ครูชมเชยนักเรียนที่มีผลงานดี
- วัตถุประสงค์และประเมินผลจากผลงานนักเรียน

6. สื่อการสอน

1. หนังสือเรียนเรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
2. ใบความรู้
3. ใบงาน 4-6
4. ภาพถ่ายการรับวัฒนธรรมจากต่างชาติ
5. หนังสือพิมพ์
6. ห้องสมุด
7. อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ [http:// www.siamculture.net/literary/writer02.html](http://www.siamculture.net/literary/writer02.html)
<http://www.prapayneethai.com>

7. การวัดประเมินผล

1. ใบงาน
2. องค์กรความรู้
3. ทักษะ
4. ค่านิยม คุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
5. เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	8-10 คะแนน
ดี	6-7 คะแนน
พอใช้	4-5 คะแนน
ต้องปรับปรุง	0-3 คะแนน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

วิธีสอนตามคู่มือ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม
 หน่วย ประเพณีและวัฒนธรรม จำนวนคาบ 4 คาบ

มาตรฐาน ส 2.1 ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองตามกฎหมาย ประเพณี และวัฒนธรรมไทย
 ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

1. สาระสำคัญ

วัฒนธรรมเป็นแบบแผนที่การดำเนินชีวิตของมนุษย์ เป็นสิ่งที่สมาชิกในสังคมยอมรับและมีการถ่ายทอดให้แก่คนรุ่นหลัง วัฒนธรรมมีความแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการ วัฒนธรรมจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ตามกาลเวลาและความต้องการของสมาชิกในสังคมนั้น ๆ วัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เป็นภูมิปัญญาและเป็นระบบอุดมการณ์ของสังคม

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. วิเคราะห์ความคล้ายคลึงของวิถีชีวิตประชาธิปไตยในสังคมไทยและสังคมโลก
2. นำหลักประชาธิปไตยไปใช้ในการดำเนินชีวิตในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

3. จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. รู้และเข้าใจความหมาย ลักษณะของวัฒนธรรม และประเภทของวัฒนธรรม
2. เข้าใจความแตกต่างของวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมในภูมิภาคต่างๆ ของไทย
3. เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทยและสามารถวิเคราะห์เชิงสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การเลือกรับวัฒนธรรมต่างประเทศที่เหมาะสมอย่างมีวิจารณญาณ
4. เห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมที่ดีงามของชาติให้คงอยู่สืบไป

4. ตารางการเรียนรู้

1. ความหมายและลักษณะของวัฒนธรรม
2. ประเภทของวัฒนธรรม
3. ความสำคัญและคุณค่าของวัฒนธรรม
4. ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมในภูมิภาคต่างๆ ของไทย
5. การผสมผสานทางวัฒนธรรม
6. การเลือกวัฒนธรรมจากภายนอก
7. การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

5. กิจกรรมการสอน (การสอนตามคู่มือ)

คาบที่ 1-2

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ

ครูสรุปข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวันเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมมา 1 เรื่อง (สั้นๆ)

แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าข่าวที่ครูอ่านมีความสำคัญอย่างไรและอภิปรายร่วมกัน

ขั้นที่ 2 ครูแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบว่าหลังจากที่นักเรียนเรียน เรื่อง วัฒนธรรมแล้วนักเรียนสามารถตอบคำถามจากแบบฝึกหัดได้

ขั้นที่ 3 ทบทวนความรู้เดิม

ครูตั้งคำถาม แล้วสุ่มนักเรียนเลือกตอบ 4-5 คน

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่

ครูอธิบายเรื่อง ประเภทของวัฒนธรรมและวัฒนธรรมไทยในแต่ละภาค

ขั้นที่ 5 ให้แนวการเรียนรู้

ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 7-8 คน ครูกำหนดหัวข้อเรื่องให้แต่ละกลุ่ม โดยส่งตัวแทนออกมาจับฉลาก ซึ่งมีหัวข้อดังต่อไปนี้

1. วัฒนธรรมภาคเหนือ
2. วัฒนธรรมภาคกลาง
3. วัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
4. วัฒนธรรมภาคใต้

ขั้นที่ 6 ครูกำหนดหัวข้อให้แต่ละกลุ่มระดมความคิดในเรื่องที่ได้รับโดยให้ศึกษาจากใบความรู้ที่ครูแจกและในหนังสือเรียนให้เป็นแนวทางในการค้นคว้าส่งตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาเสนอความรู้ให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียน กลุ่มละ 3-5 นาที

ขั้นที่ 7 ครูอภิปรายผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 8 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง สถาบันทางสังคมและครูอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นที่ 9 ประเมินผล สังเกตจากการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียน

คาบที่ 3-4

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ ครูสนทนาทบทวนเรื่องที่ผ่านมาเกี่ยวกับเรื่อง ประเภทของวัฒนธรรมและวัฒนธรรมไทยในแต่ละภาคที่ได้เรียนมาและเพิ่มเติมไปสู่เรื่อง ความสำคัญและคุณค่าของวัฒนธรรม ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมในภูมิภาคต่างๆ ของไทย การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

ขั้นที่ 2 ครูแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบว่าหลังจากที่นักเรียนเรียน เรื่อง ประเภทของวัฒนธรรมและวัฒนธรรมไทยในแต่ละภาค

ขั้นที่ 3 ทบทวนความรู้เดิม
ครูตั้งคำถาม แล้วสุ่มนักเรียนเลือกตอบ 4-5 คน

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่
ครูอธิบายเรื่องความสำคัญและคุณค่าของวัฒนธรรม ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมในภูมิภาคต่างๆ ของไทย การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

ขั้นที่ 5 ให้แนวการเรียนรู้
ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 7-8 คน ครูกำหนดหัวข้อเรื่องให้แต่ละกลุ่มโดยส่งตัวแทนออกมาจับฉลาก ซึ่งมีหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความสำคัญและคุณค่าของวัฒนธรรม
2. การผสมผสานวัฒนธรรม
3. การเลือกรับวัฒนธรรมจากภายนอก
4. การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

ขั้นที่ 6 ครูกำหนดหัวข้อให้แต่ละกลุ่มระดมความคิดในเรื่องที่ได้รับโดยให้ศึกษาจากใบความรู้ที่ครูแจกและในหนังสือเรียนให้เป็นแนวทางในการค้นคว้าส่งตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาเสนอความรู้ให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียน กลุ่มละ 8-10 นาที

ขั้นที่ 7 ครูอภิปรายผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 8 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องประเพณีและวัฒนธรรม และครูอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นที่ 9 ประเมินผล

สังเกตจากการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียน

สังเกตความตั้งใจ เอาใจใส่ และความรับผิดชอบของนักเรียน

6. สื่อการสอน

1. หนังสือเรียนเรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
2. ใบความรู้

7. การวัดประเมินผล

1. องค์ความรู้
2. ทักษะ
3. ค่านิยม คุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	8-10	คะแนน
ดี	6-7	คะแนน
พอใช้	4-5	คะแนน
ต้องปรับปรุง	0-3	คะแนน

ใบงานที่ 4

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประเพณีและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

โรงเรียนคารุลอุทุม อำเภอกวนโคน จังหวัดสตูล

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องประเภทของวัฒนธรรมที่มีความสอดคล้องกันกับ
ข้อความด้านซ้ายมือ

ที่	ข้อความ	ประเภทของวัฒนธรรม			
		คติธรรม	วัตถุธรรม	เนติธรรม	สหธรรม
1	กานดาช่วยคุณแม่ทำงานบ้านอย่าง สม่ำเสมอ				
2	เมื่อมีการแนะนำให้รู้จักกันในครั้งแรก ผู้น้อยจะไหว้ผู้ใหญ่ก่อน				
3	ถ้าชายหญิงอยู่ด้วยกันโดยไม่ทำการสมรส ตามประเพณีมักจะถูกติฉินนินทา				
4	เทวินทร์ปลูกบ้านทรงไทยริมแม่น้ำ				
5	ประเทศในแถบตะวันตกจะมีอาคาร บ้านเรือนเป็นตึก				
6	สายฝนแต่งชุดไทยเรือดั้นในงานมงคล สมรส				
7	ประชาชนจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย				
8	ณรงค์เดชจะบริจาคสิ่งของเครื่องใช้แก่คน จนอยู่เสมอ				
9	สมชายจะปิดเครื่องมือสื่อสารและไม่พูดคุย กันเมื่ออยู่ในโรงภาพยนตร์				
10	คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมมีการประชุม ปรึกษางานกันทุกเดือน				

ใบงานที่ 5

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประเพณีและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

โรงเรียนคารุลอุทุม อำเภอกวนโคน จังหวัดสตูล

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์วัฒนธรรมท้องถิ่นในแต่ละภาคตามหัวข้อที่กำหนดให้

ที่	ประเพณีและวัฒนธรรม	ภาค	บริเวณแหล่งประเพณี/ วัฒนธรรม	ลักษณะของ ประเพณี/ วัฒนธรรม	คุณค่าของ ประเพณี/ วัฒนธรรม
1.	การทำบุญทอดผ้าป่าแถว				
2.	ประเพณีรับบัวโยนบัว				
3.	ประเพณีเลี้ยงข้าวแดง ขันโตก				

ที่	ประเพณีและวัฒนธรรม	ภาค	บริเวณแหล่งประเพณี/ วัฒนธรรม	ลักษณะของ ประเพณี/ วัฒนธรรม	คุณค่าของ ประเพณี/ วัฒนธรรม
4.	ประเพณีบุญบั้งไฟ				
5.	การทำขวัญข้าว				
6.	ประเพณีลากพระ				

ที่	ประเพณีและวัฒนธรรม	ภาค	บริเวณแหล่งประเพณี/ วัฒนธรรม	ลักษณะของ ประเพณี/ วัฒนธรรม	คุณค่าของ ประเพณี/ วัฒนธรรม
7.	ประเพณีไหลเรือไฟ				
8.	เทศกาลกินเจ				
9.	ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ				

ใบงานที่ 6

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประเพณีและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
โรงเรียนคารุลอุลุม อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล

เรื่อง การเลือกรับวัฒนธรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข่าวที่เตรียมมาวิเคราะห์ตามหัวข้อที่กำหนดให้

1.ข่าวเรื่อง

.....

2. มีการรับวัฒนธรรมต่างชาติในเรื่องใด

.....
.....
.....

3.ผลดีของการปฏิบัติตามวัฒนธรรม

.....
.....
.....
.....

4.ผลเสียของการปฏิบัติตามวัฒนธรรม

.....
.....
.....

5. นักเรียนคิดว่าควรปรับปรุงการปฏิบัติตามวัฒนธรรมของบุคคลในข่าวหรือไม่ จงอธิบาย
แสดงเหตุผล

.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

วิธีสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

หน่วย พลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย จำนวนคาบ 2 คาบ

มาตรฐาน ส 2.1 ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองตามกฎหมาย ประเพณี และวัฒนธรรม ไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

1. สาระสำคัญ

การที่ประชาชนจะอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุขทุกคน ในสังคมจะต้องยึดหลักประชาธิปไตย ในการดำรงชีวิต ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในจริยธรรมที่พึงงามอยู่ในกรอบของสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ของการเป็นพลเมือง ซึ่งจะช่วยให้สังคมมีความมั่นคงปลอดภัยและมีความสุข

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตย
2. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยในสังคมไทยและสังคมโลก
3. วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ของพลเมืองดีของประเทศและสังคมโลก

3. จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. อธิบายหลักของประชาธิปไตยได้
2. อธิบายการดำรงชีวิตในวิถีประชาธิปไตยได้
3. ปฏิบัติตนตามคุณธรรมและจริยธรรมของการเป็นพลเมืองดีได้
4. สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีได้
5. สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่พลเมืองดีของประเทศและของโลก

4. สาระการเรียนรู้

1. ความหมายและลักษณะของประชาธิปไตย
2. ลักษณะของการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย
3. แนวทางการพัฒนาตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
4. คุณธรรมและจริยธรรมของการเป็นพลเมืองดีตามวิถีชีวิตในสังคมประชาธิปไตย

5. สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่พลเมืองดีต่อชุมชนและประเทศชาติ

6. บทบาทหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชนและประเทศชาติ

5. กิจกรรมการสอน (การสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง)

คาบที่ 1

- 1) ประเมินความรู้ที่สัมพันธ์กับปัญหาที่กำลังเผชิญ
 - ครุณาสื่อชนิดต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยในสังคมไทย มาร่วมสนทนาเกี่ยวกับ
 - * ความหมายของคำว่า “สังคม”
 - * ความหมายของคำว่า “ประชาธิปไตย”
 - * ความหมายของคำว่า “การปกครองระบอบประชาธิปไตย”
- 2) สร้างประเด็นการเรียนรู้
 - นักเรียนศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ความหมายของคำสำคัญต่างๆ
 - ครูตั้งประเด็นคำถามเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยในสังคมไทยควรปฏิบัติ อย่างไร
- 3) พัฒนาและนำแผนไปใช้เพื่อเติมประเด็นการเรียนรู้
 - สุ่มนักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
- 4) ใช้ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหา
 - นักเรียนจับคู่ทำใบงานที่ 7-8 เรื่องบทบาทหน้าที่ของพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย
- 5) การไตร่ตรองเมื่อพบเป้าหมาย
 - ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปพร้อมด้วยเฉลยใบงานที่ 7-8
 - ครูชมเชยนักเรียนที่มีผลงานดี
 - วัดและประเมินผลจากผลงานนักเรียน

คาบที่ 2

- 1) ประเมินความรู้ที่สัมพันธ์กับปัญหาที่กำลังเผชิญ
 - ครุณาเสนอสื่อวีดิทัศน์กรณีศึกษาที่เกี่ยวกับรัฐสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่พลเมืองดีรวมทั้ง การปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ในสังคมไทย (10 นาที)
- 2) สร้างประเด็นการเรียนรู้
 - นักเรียนเขียนแผนภาพเปรียบเทียบการปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมการเป็นพลเมืองดีจากใบกิจกรรม

3) พัฒนาและนำแผนไปใช้เพื่อเติมประเด็นการเรียนรู้

- สุ่มนักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

4) ใช้ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหา

- นักเรียนศึกษาค้นหาข่าวจากห้องสมุดหรืออินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการกระทำของบุคคลแบบอย่างของการปฏิบัติตนตามหลักสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของชนชาวไทยที่เหมาะสมแล้วสรุปลงในใบงานที่ 9

5) การไตร่ตรองเมื่อพบเป้าหมาย

- ครูชมเชยนักเรียนที่มีผลงานดี
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

6. สื่อการสอน

1. หนังสือเรียนเรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
2. ใบความรู้
3. ใบงาน 7-9
4. ภาพข่าว
5. หนังสือพิมพ์
6. ห้องสมุด

7. การวัดประเมินผล

1. ใบงาน
2. องค์กรความรู้
3. ทักษะ
4. ค่านิยม คุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
5. เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	8-10 คะแนน
ดี	6-7 คะแนน
พอใช้	4-5 คะแนน
ต้องปรับปรุง	0-3 คะแนน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

วิธีสอนตามคู่มือ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม
 หน่วย พลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย จำนวนคาบ 2 คาบ
 มาตรฐาน ส 2.1 ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองตามกฎหมาย ประเพณี และวัฒนธรรมไทย
 ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

1. สาระสำคัญ

การที่ประชาชนจะอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุขทุกคน ในสังคมจะต้องยึดหลักประชาธิปไตย ในการดำรงชีวิต ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในจริยธรรมที่ดงามอยู่ในกรอบของสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ของการเป็นพลเมือง ซึ่งจะช่วยให้สังคมมีความมั่นคงปลอดภัยและมีความสุข

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตย
2. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยในสังคมไทยและสังคมโลก
3. วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ของพลเมืองดี ประเทศและสังคมโลก

3. จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. อธิบายหลักของประชาธิปไตยได้
2. อธิบายการดำรงชีวิตในวิถีประชาธิปไตยได้
3. ปฏิบัติตนตามคุณธรรมและจริยธรรมของการเป็นพลเมืองดีได้
4. สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีได้
5. สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่พลเมืองดีของประเทศและของโลก

4. สาระการเรียนรู้

1. ความหมายและลักษณะของประชาธิปไตย
2. ลักษณะของการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย
3. แนวทางการพัฒนาตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

4. คุณธรรมและจริยธรรมของการเป็นพลเมืองดีตามวิถีชีวิตในสังคมประชาธิปไตย
5. สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่พลเมืองดีต่อชุมชนและประเทศชาติ
6. บทบาทหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชนและประเทศชาติ

5. กิจกรรมการสอน (การสอนตามคู่มือ)

คาบที่ 1

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ

ครูสรุปข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวันเรื่องเกี่ยวกับสังคมประชาธิปไตย 1 เรื่อง

ขั้นที่ 2 ครูแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 3 ทบทวนความรู้เดิม

ครูตั้งคำถาม แล้วสุ่มนักเรียนเลือกตอบ 4-5 คน

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่

ครูอธิบายเรื่องลักษณะของสังคมประชาธิปไตยและแนวทางการพัฒนาตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

ขั้นที่ 5 ให้แนวการเรียนรู้

ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 7-8 คน ให้ศึกษาความรู้ในเรื่องต่อไปนี้

* ลักษณะของการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

* แนวทางการพัฒนาตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างการกระทำของบุคคลหรือกลุ่มคนที่สอดคล้องกับการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย พร้อมอธิบายเหตุผล

ขั้นที่ 6 นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานประมาณกลุ่มละ 5 นาที ประมาณ 2-3 กลุ่ม และให้กลุ่มที่เหลือนำเสนอความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป

ขั้นที่ 7 ครูอภิปรายผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 8 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องลักษณะของสังคมประชาธิปไตยและแนวทางการพัฒนาตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยและครูอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นที่ 9 ประเมินผล

สังเกตจากการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียน

คาบที่ 2

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ

ครูอธิบายความรู้เกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของประชาชนชาวไทย ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

ขั้นที่ 2 ครูแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 3 ทบทวนความรู้เดิม

ครูตั้งคำถาม แล้วสุ่มนักเรียนเลือกตอบ 4-5 คน

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่

ครูอธิบายเรื่อง สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่พลเมืองดีของประเทศและของโลก

ขั้นที่ 5 ให้แนวการเรียนรู้

ให้นักเรียนกลุ่มเดิมศึกษาความรู้เรื่องการปฏิบัติตนตามหลักสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่จากหนังสือเรียนและช่วยกันหาข่าวจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ถึงการกระทำของบุคคลที่เป็นตัวอย่างของการปฏิบัติตนตามหลักสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของประชาชนชาวไทยอย่างเหมาะสม

ขั้นที่ 6 นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานประมาณกลุ่มละ 5 นาที ประมาณ 2--3 กลุ่ม

ขั้นที่ 7 ครูอภิปรายผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 8 ครูให้นักเรียนบันทึกการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย โดยอาจใช้คุณธรรมของการอยู่ร่วมกันตามหลักศาสนาเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนได้ และรายงานผลการปฏิบัติตนเป็นระยะๆ ตามความเหมาะสม

ขั้นที่ 9 ประเมินผล

สังเกตจากการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียน

6. สื่อการสอน

1. หนังสือเรียนเรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
2. ใบความรู้

7. การวัดประเมินผล

1. องค์ความรู้
2. ทักษะ
3. ค่านิยม คุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4. เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	8-10 คะแนน
ดี	6-7 คะแนน
พอใช้	4-5 คะแนน
ต้องปรับปรุง	0-3 คะแนน

ใบความรู้

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

โรงเรียนคารุลอุลุม อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล

พลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

1. ความหมายของพลเมืองดี

พลเมืองดี หมายถึง บุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะประชาชนเจ้าของประเทศได้ตามที่สังคมปรารถนา เช่น ปฏิบัติตามกฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมและช่วยเหลือสังคมส่วนรวมตามสมควร

2. ความหมายของสังคมประชาธิปไตย

สังคมประชาธิปไตย คือ สังคมที่ประชาชนยึดหลักการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองบ้านเมือง ปฏิบัติตามกฎหมาย และเคารพในสิทธิเสรีภาพซึ่งกันและกัน

3. คุณลักษณะของพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

บุคคลที่จะได้ชื่อว่าเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย จะต้องมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

- 3.1 เคารพกฎหมายของบ้านเมือง
- 3.2 เคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น
- 3.3 มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่มีต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติ
- 3.4 มีคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิตประจำวัน
- 3.5 มีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- 3.6 มีจิตใจเสียสละและกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมช่วยเหลือแก้ไขปัญหาของชุมชนและสังคม

4. การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามหลักคุณธรรมและจริยธรรม

คุณธรรม จริยธรรม คือ สิ่งที่เป็นคุณงามความดีที่บุคคลควรประพฤติปฏิบัติ เพื่อความสุขความเจริญของตนเองและสังคมส่วนรวม บุคคลที่ได้ชื่อว่าเป็นพลเมืองดีควรยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม ดังนี้

- 4.1 มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์
- 4.2 มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ทั้งต่อครอบครัว น้ำที่การทำงาน ชุมชนและประเทศชาติ
- 4.3 มีระเบียบวินัย ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนกฎเกณฑ์ของสังคม ไม่ทำตามใจตนเอง
- 4.4 มีความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งกาย วาจาและใจทั้งต่อตนเองและผู้อื่น
- 4.5 มีจิตใจเสียสละ และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ไม่เห็นแก่ตัว หรือเอาตัวเอาเปรียบผู้อื่น โดยสละกำลังแรงงาน สติปัญญา และกำลังทรัพย์ ช่วยเหลือส่วนรวมตามสมควร
- 4.6 มีความรักความสามัคคีต่อหมู่คณะ แต่ต้องไม่เล่นพรรคเล่นพวกจนเสียความยุติธรรม
- 4.7 มีความอดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในหน้าที่การงาน อดทนต่อความเจ็บป่วยและอดทนต่อคำพูดของผู้อื่นที่ทำให้เจ็บใจ
- 4.8 งดเว้นการทำบาปหรือความชั่วทั้งปวง ไม่ทำให้ผู้อื่นได้รับความทุกข์หรือความเดือดร้อนใด ๆ
- 4.9 การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และเคารพในมติของเสียงส่วนมาก
- 4.10 มีความกล้าหาญทางจริยธรรมและเชื่อมั่นในตนเอง โดยกล้าแสดงความคิดเห็นคัดค้านเพื่อรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม
- 4.11 การสนับสนุนให้คนดีเข้ามาปกครองหรือบริหารท้องถิ่นและบ้านเมือง และป้องกันมิให้คนไม่ดีเข้ามาใช้อำนาจ โดยอาศัยกลไกของการเลือกตั้งตามวิถีทางในระบบประชาธิปไตย

5. หน้าที่ของพลเมืองดีตามรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้กำหนดหน้าที่ของพลเมืองในระบบประชาธิปไตยไว้มี 4 หัวข้อใหญ่ดังนี้

- 5.1 การรักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข หมายถึง คนไทยมีหน้าที่ปกป้องรักษาชาติ มิให้มีผู้ใดมาแบ่งแยกดินแดนผืนแผ่นดินไทย ปกป้องรักษาพระศาสนาที่ตนนับถือและธำรงรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ให้เป็นหลักชัยของสังคมประเทศชาติและประชาชนสืบไป

5.2 การปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมือง เป็นหน้าที่ของประชาชนจะต้องเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมือง โดยเคร่งครัด เมื่อฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดจะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายไม่ได้

5.3 การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง บุคคลต้องถือเป็นหน้าที่ในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เช่น การเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) เพื่อความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่นและสังคมประเทศชาติ

5.4 การพัฒนาประเทศ ปวงชนชาวไทยมีหน้าที่ในการพัฒนาประเทศสรุปได้ 7 ประการ ดังนี้

(1) การป้องกันประเทศ คนไทยจะต้องคอยสอดส่องดูแลภัยอันตรายต่าง ๆ ที่จะเกิดต่อประเทศชาติ เช่น การค้าเถียงยาเสพติด การขนถ่ายสินค้าหนีภาษี และการบุกรุกของกองกำลังต่างชาติบริเวณชายแดน ฯลฯ โดยแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยเร็ว

(2) การรับราชการทหาร เป็นหน้าที่ของชายไทยเมื่ออายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ จะต้องเข้ารับการตรวจเลือกเพื่อเข้ารับราชการทหาร

(3) การเสียภาษีอากร คนไทยที่มีรายได้จะต้องเสียภาษีอากรให้ถูกต้องตามที่รัฐกำหนด เพื่อให้รัฐนำไปใช้จ่ายพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

(4) การช่วยเหลือราชการ เป็นหน้าที่ของประชาชนที่จะต้องให้การช่วยเหลือทางราชการ เมื่อเกิดภัยพิบัติต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่ร้องขอให้ช่วยเหลือ เช่น ไฟไหม้บ้านเรือนชุมชน ภัยจากพายุและน้ำท่วม เป็นต้น

(5) การเข้ารับการศึกษอาบรม เป็นหน้าที่ของคนไทยที่จะต้องเข้ารับการศึกษในภาคบังคับตามที่รัฐกำหนด

(6) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คนไทยจะต้องช่วยดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น ป่าไม้ แม่น้ำลำคลอง แหล่งน้ำจากเขื่อน ฯลฯ มิให้เสื่อมโทรมทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

(7) การอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่น เป็นหน้าที่ของคนไทยที่จะต้องช่วยกันดูแลมิให้มีการทำลายโบราณสถาน และโบราณวัตถุที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ ตลอดจนช่วยกันรักษา ปกป้องและเผยแพร่ภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นมิให้สูญหาย เช่น ความรู้เรื่องยาสมุนไพร การทำสินค้าหัตถกรรม เครื่องจักรสาน และเครื่องเงิน เป็นต้น

6. แนวทางการพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองดีของสังคมประชาธิปไตย

บุคคลสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตยได้ ดังนี้

6.1 การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ได้แก่ ทำหน้าที่เป็นสามี ภรรยา บิดา มารดา และบุตรให้ครบถ้วนไม่สร้างความเดือดร้อนใด ๆ ให้แก่ครอบครัว

6.2 การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน ทำหน้าที่เป็นนักเรียนที่ดี เคารพเชื่อฟังครูอาจารย์และปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน เป็นต้น

6.3 การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน โดยร่วมมือกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนที่ตนอยู่อาศัยให้เจริญก้าวหน้า เช่น สร้างลานกีฬาต่อต้านยาเสพติด ช่วยรักษาความสะอาดของชุมชน ฯลฯ

ใบงานที่ 7

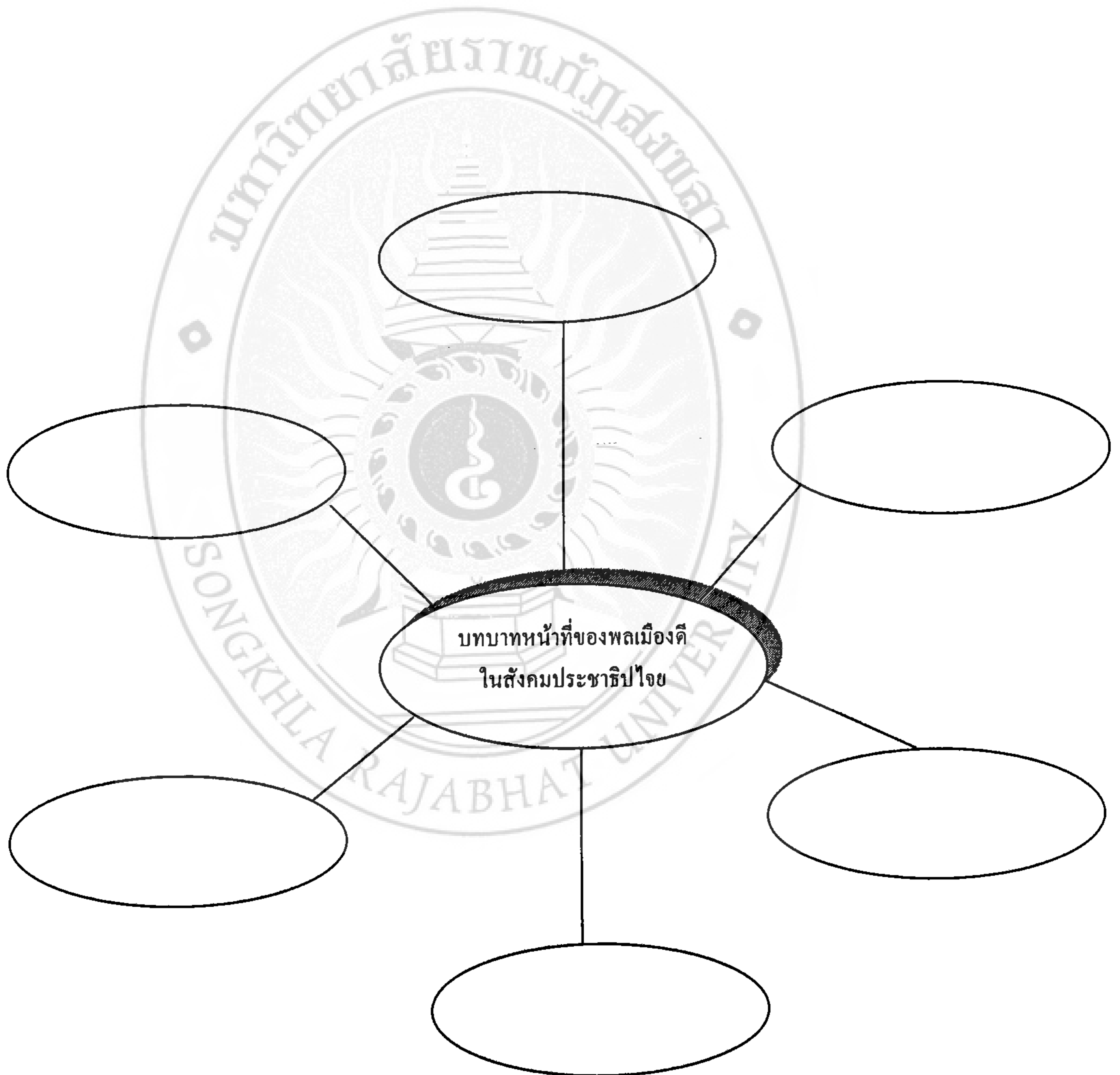
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

โรงเรียนคารุลอุทุม อำเภอกวนโคน จังหวัดสตูล

เรื่อง บทบาทหน้าที่ของพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

ใบงานที่ 8

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

โรงเรียนคารุลอุทุม อำเภอกวนโคน จังหวัดสตูล

เรื่อง กิจกรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

ให้นักเรียนยกตัวอย่างกิจกรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติตนตนเป็นพลเมืองดีที่จัดขึ้นในโรงเรียนหรือในชุมชน 1 อย่าง แล้วสรุปข้อมูลลงในแผนภาพ

ชื่อกิจกรรม

.....

จุดประสงค์ของกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ปฏิบัติในการเข้าร่วม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประโยชน์ที่เกิดขึ้น

1. ต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ต่อชุมชนและสังคม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 9

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

โรงเรียนคารุลอุทุม อำเภอกวนโคน จังหวัดสตูล

เรื่อง สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่

ให้นักเรียนหาข่าวจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับการกระทำของบุคคลที่เป็นตัวอย่างของการปฏิบัติตนตามหลักสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของชนชาวไทยที่เหมาะสมและนำเสนอในหัวข้อต่อไปนี้

1. หัวข้อข่าวเกี่ยวกับเรื่อง

.....

2. มีการกระทำใดที่แสดงว่าควรนำมาเป็นตัวอย่างของผู้ปฏิบัติตนตามหลักสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. การกระทำดังกล่าวมีผลดีต่อตนเองและประเทศชาติอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบกิจกรรม

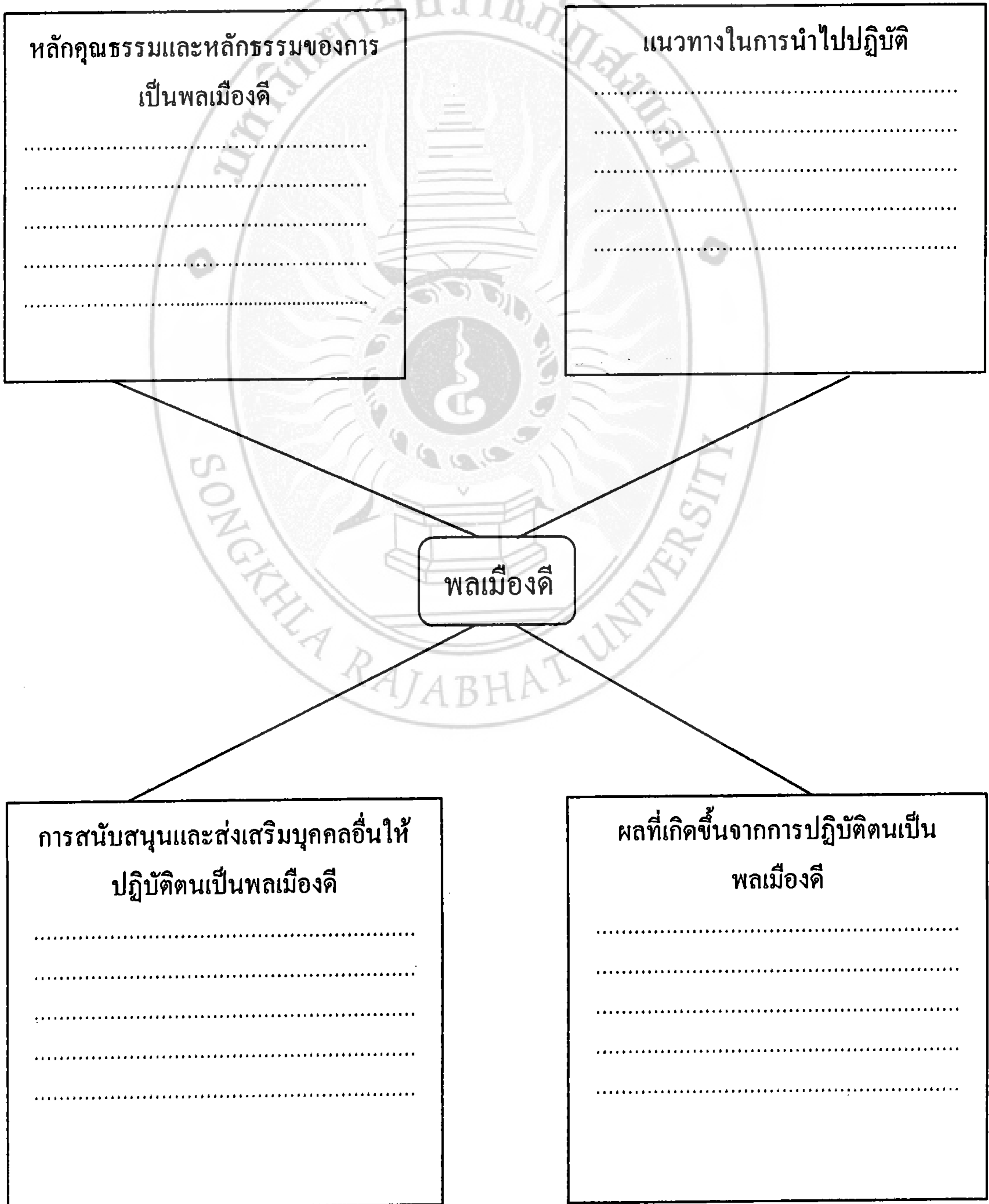
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

โรงเรียนคารุลอุลุม อำเภอกวนโคน จังหวัดสตูล

ให้นักเรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมของการเป็นพลเมืองดี ลงในแผนภาพ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

วิธีสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

หน่วย สิทธิมนุษยชน จำนวนคาบ 3 คาบ

มาตรฐาน ส 2.1 ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองตามกฎหมาย ประเพณี และวัฒนธรรมไทย

ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

1. สาระสำคัญ

การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ในโลกนี้อย่างมาก ซึ่งปัจจุบันนี้ทุกประเทศในโลกต่างก็ได้ร่วมมือกันในการดำเนินการต่างๆ ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล ที่จะต้องได้รับการคุ้มครอง และรับรองโดยมีบทบัญญัติที่ชัดเจนในกฎหมายของแต่ละประเทศ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. มีส่วนร่วมในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมไทยและสังคมโลก

3. จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. รู้และเข้าใจความหมาย แนวคิดและหลักการ สาระสำคัญของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

2. รู้และเข้าใจบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน

3. รู้และเข้าใจอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

4. รู้และเข้าใจบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน

5. วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและต่างประเทศ

6. มีส่วนร่วมในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

4. ตารางการเรียนรู้

1. ความหมายและความสำคัญของสิทธิมนุษยชน
2. แนวคิดและหลักการรัฐธรรมนูญที่ได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน
3. บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
4. การมีส่วนร่วมในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

5. กิจกรรมการสอน (การสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง)

คาบที่ 1

- 1) ประเมินความรู้ที่สัมพันธ์กับปัญหาที่กำลังเผชิญ
 - ครูนำเสนอข่าวเรื่อง ปัญหาแรงงานเด็กในแง่ของสิทธิมนุษยชน และวิเคราะห์ว่าบุคคลในข่าวประกอบด้วยใครบ้าง ใครเป็นผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ ผลที่เกิดขึ้นเป็นเช่นไร
- 2) สร้างประเด็นการเรียนรู้
 - นักเรียนศึกษาค้นคว้า เอกสารความรู้เกี่ยวกับความหมาย แนวคิดและหลักการของสิทธิมนุษยชน
- 3) พัฒนาและนำเสนอไปใช้เพื่อเติมประเด็นการเรียนรู้
 - สุ่มนักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
- 4) ใช้ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหา
 - นักเรียนทำชุดกิจกรรมเรื่อง สิทธิมนุษยชนด้วยการวิเคราะห์ภาพเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนแล้วสรุปข้อมูลลงในแผนภาพ
- 5) การไตร่ตรองเมื่อพบเป้าหมาย
 - ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยชุดกิจกรรม
 - ครูชมเชยนักเรียนที่มีผลงานดี
 - วัดและประเมินผลจากผลงานนักเรียน

คาบที่ 2

- 1) ประเมินความรู้ที่สัมพันธ์กับปัญหาที่กำลังเผชิญ
 - ครูตั้งประเด็นคำถามว่า “ทำอย่างไรจึงไม่ให้เกิดการใช้สิทธิมนุษยชนมาเป็นข้ออ้างเพื่อประโยชน์ของบุคคลอย่างพร่ำเพรื่อ” ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและอภิปรายได้อย่างหลากหลาย เห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร

2) สร้างประเด็นการเรียน

- นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญไทย ตามคำสำคัญต่อไปนี้
 - * ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ
 - * บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน
 - * บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

3) พัฒนาและนำเสนอไปใช้เพื่อเติมประเด็นการเรียน

- สุ่มนักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

4) ใช้ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหา

- ครูมอบภาระให้นักเรียนนำเสนอหรือแสดงผลงานในการมีส่วนร่วมกับรัฐและชุมชนในการคุ้มครองส่งเสริมและสิทธิมนุษยชน

5) การไตร่ตรองเมื่อพบเป้าหมาย

- ครูชมเชยนักเรียนที่มีผลงานดี
- วัดและประเมินผลจากผลงานนักเรียน

คาบที่ 3

1) ประเมินความรู้ที่สัมพันธ์กับปัญหาที่กำลังเผชิญ

- ครูซักถามความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง สิทธิมนุษยชน เพื่อเป็นการทดสอบความรู้ทั่วไปของนักเรียน
- นำข่าวมาให้ให้นักเรียนวิเคราะห์ เช่น
 - ข่าวเกี่ยวกับเด็กอายุต่ำกว่า 12 ปี ถูกนายจ้างกักขังให้ใช้แรงงานเกินกว่า 8 ชั่วโมง แล้วถูกตำรวจจับนายจ้างมาดำเนินคดี ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ในประเด็นว่าทำไมนายจ้างจึงถูกดำเนินคดี และการที่เด็กถูกบังคับให้ใช้แรงงานอย่างหนักตั้งแต่อายุน้อย ๆ มีผลเสียต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติอย่างไร

2) สร้างประเด็นการเรียน

- นักเรียนศึกษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หมวดที่ 6 ส่วนที่ 8 เรื่องคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่มีสาระเกี่ยวกับเรื่องสิทธิมนุษยชน และตั้งคำถาม ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันในหัวข้อต่อไปนี้
 - * ข้อความใดแสดงถึงการให้ความสำคัญของสิทธิมนุษยชน จงแสดงเหตุผล
 - * ผลของข้อความดังกล่าวทำให้คุณภาพชีวิตของมนุษยชนดีขึ้นอย่างไร

* คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างไรบ้าง

- 3) พัฒนาและนำแผนไปใช้เพื่อเสริมประเด็นการเรียนรู้
 - สุ่มนักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
- 4) ใช้ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหา
 - ครูให้นักเรียนรายงานผลการปฏิบัติตนที่แสดงว่าได้มีส่วนร่วมในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม
- 5) การไตร่ตรองเมื่อพบเป้าหมาย
 - ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญและความจำเป็นต่อการมีส่วนร่วมในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
 - ครูชมเชยนักเรียนที่มีผลงานดี
 - วัตถุประสงค์และประเมินผลจากผลงานนักเรียน

6. สื่อการสอน

1. หนังสือเรียนเรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
2. ใบความรู้
3. ใบกิจกรรม
4. ภาพข่าว
5. หนังสือพิมพ์
6. ห้องสมุด

7. การวัดประเมินผล

1. ใบงาน
2. องค์กรความรู้
3. ทักษะ
4. ค่านิยม คุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
5. เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	8-10 คะแนน
ดี	6-7 คะแนน
พอใช้	4-5 คะแนน
ต้องปรับปรุง	0-3 คะแนน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

วิธีสอนตามคู่มือ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

หน่วย สติธิมนุชยชน จำนวนคาบ 3 คาบ

มาตรฐาน ส 2.1 ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองตามกฎหมาย ประเพณี และวัฒนธรรม
 ไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

1. สาระสำคัญ

การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ในโลกนี้อย่างมาก
 ซึ่งปัจจุบันนี้ทุกประเทศในโลกต่างก็ได้ร่วมมือกันในการดำเนินการต่าง ๆ ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญ
 ของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล ที่จะต้องได้รับการ
 คุ้มครอง และรับรองโดยมีบทบัญญัติที่ชัดเจนในกฎหมายของแต่ละประเทศ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. มีส่วนร่วมในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมไทยและ
 สังคมโลก

3. จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. รู้และเข้าใจความหมาย แนวคิดและหลักการ สาระสำคัญของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิ
 มนุษยชน

2. รู้และเข้าใจบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน

3. รู้และเข้าใจอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
 ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

4. รู้และเข้าใจบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน

5. วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและต่างประเทศ

6. มีส่วนร่วมในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

4. สาระการเรียนรู้

1. ความหมายและความสำคัญของสิทธิมนุษยชน

2. แนวคิดและหลักการรัฐธรรมนูญที่ได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน

3. บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน

4. การมีส่วนร่วมในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

5. กิจกรรมการสอน (การสอนตามคู่มือ)

คาบที่ 1

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ

- ครูนำข่าวเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิในเรื่องคุณสมบัติของผู้เข้าสอนเป็นข้าราชการตุลาการ ต้องไม่มีร่างกายและจิตใจไม่เหมาะสม ให้ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ว่าข้อความในข่าวนั้น ขัดหลักสิทธิมนุษยชนหรือไม่ อธิบายเหตุผล
- ครูซักถามความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง สิทธิมนุษยชน เพื่อเป็นการทดสอบความรู้ทั่วไปของนักเรียน

ขั้นที่ 2 ครูแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 3 ทบทวนความรู้เดิม

ครูตั้งคำถาม แล้วสุ่มนักเรียนเลือกตอบ 5-4คน

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่

ครูอธิบายความหมาย แนวคิดและหลักการของสิทธิมนุษยชน

ขั้นที่ 5 ให้แนวการเรียนรู้

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5-6 คน หาข่าวเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน

ขั้นที่ 6 นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานประมาณกลุ่มละ 5 นาที ประมาณ 2-3 กลุ่ม และให้

กลุ่มที่เหลือนำเสนอความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป

ขั้นที่ 7 ครูอภิปรายผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 8 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องแนวคิดและหลักการของสิทธิมนุษยชน

ขั้นที่ 9 ประเมินผล

สังเกตจากการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียน

คาบที่ 2

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ

ครูตั้งประเด็นคำถามว่า “ทำอะไรจึงไม่ให้มีการใช้สิทธิมนุษยชนมาเป็นข้ออ้างเพื่อประโยชน์ของบุคคลอย่างพร่ำเพรื่อ” ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและอภิปรายได้อย่างหลากหลาย เห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร

ขั้นที่ 2 ครูแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 3 ทบทวนความรู้เดิม

ครูตั้งคำถาม แล้วสุ่มนักเรียนเลือกตอบ 4-5 คน

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่

ครูอธิบายเรื่อง สิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญไทย

ขั้นที่ 5 ให้แนวการเรียนรู้

- นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญไทย ตามคำสั่ง

ต่อไปนี้

* ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

* บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

* บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

ขั้นที่ 6 นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานประมาณกลุ่มละ 5 นาที ประมาณ 2--3 กลุ่ม

ขั้นที่ 7 ครูอภิปรายผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 8 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญไทย

ขั้นที่ 9 ประเมินผล

สังเกตจากการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียน

คาบที่ 3

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ

ครูตั้งประเด็นคำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการวิเคราะห์ว่า “มีเหตุผลความจำเป็นและสำคัญอย่างไร ที่บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญไทยได้กำหนดเกี่ยวกับปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนไว้ด้วย”

ขั้นที่ 2 ครูแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 3 ทบทวนความรู้เดิม

ครูตั้งคำถาม แล้วสุ่มนักเรียนเลือกตอบ 4-5 คน

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่

ครูอธิบายเรื่อง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนและการมีส่วนร่วมในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

ขั้นที่ 5 ให้แนวการเรียนรู้

- ให้นักเรียนทำรายงานเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนต้องคำนึงถึงประโยชน์ในส่วนใดบ้าง เป็นเพราะเหตุใด แสดงความคิดเห็นเชิงอภิปราย

ขั้นที่ 6 นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานประมาณกลุ่มละ 5 นาที ประมาณ 2--3 กลุ่ม**ขั้นที่ 7** ครูอภิปรายผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม**ขั้นที่ 8** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญไทย**ขั้นที่ 9** ประเมินผล

สังเกตจากการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียน

6. สื่อการสอน

1. หนังสือเรียนเรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
2. ใบความรู้

7. การวัดประเมินผล

1. องค์ความรู้
2. ทักษะ
3. ค่านิยม คุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก 8-10 คะแนน

ดี 6-7 คะแนน

พอใช้ 4-5 คะแนน

ต้องปรับปรุง 0-3 คะแนน

ใบความรู้

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สิทธิมนุษยชน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
 โรงเรียนคารุลอุลุม อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล

สิทธิมนุษยชน

1. ความหมายของ “สิทธิมนุษยชน”

สิทธิมนุษยชน (Human Rights) หมายถึง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรวมถึงสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลที่ได้รับการรับรอง หรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามกฎหมายไทยฉบับอื่น ๆ หรือตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ ซึ่งประเทศไทยเป็นสมาชิกและมีพันธะต้องปฏิบัติตาม

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หมายถึง สภาพของความเป็นคน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องเพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ถิ่นกำเนิด สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม ระดับการศึกษาและแนวความคิดทางการเมือง

กรณีที่บุคคลถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพที่มนุษย์พึงมีพึงได้ ถูกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม เช่น ถูกทำร้าย กักขัง ทรมาน ถูกใช้งานผิดปกติ ถูกซื้อขายหรือไม่ได้รับปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตอย่างเพียงพอ เช่น อาหาร ที่อยู่อาศัยและการศึกษาอบรม ฯลฯ ถือว่าถูกทำลายสภาพความเป็นคนหรือทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

2. ความสำคัญของสิทธิมนุษยชน

รัฐบาลใดประกาศรับรองหลักสิทธิมนุษยชน แสดงว่าประชาชนจะได้รับการคุ้มครองและปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรมตามวิถีประชาธิปไตย รวมทั้งชาวต่างชาติที่หลบหนีภัยสงครามหรือภัยธรรมชาติเข้ามาในประเทศก็จะได้รับการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรมเช่นกัน ผลที่ตามมาคือ จะไม่ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลกับประชาชนและความขัดแย้งระหว่างประเทศ

หลักสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ

3. ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

องค์การสหประชาชาติ (UN) ให้การรับรองหลักการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ที่เรียกว่า “ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน” เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ.2491 เพื่อเป็นแนวทางให้ประเทศสมาชิกปฏิบัติต่อพลเมืองของตน และชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในประเทศของตนอย่างมีมนุษยธรรม

สาระสำคัญของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน จำแนกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.1 สิทธิความเป็นพลเมืองและสิทธิทางการเมือง เช่น สิทธิในชีวิตและร่างกาย สิทธิในการถือครองทรัพย์สิน และสิทธิในการเลือกตั้งและลงสมัครรับเลือกตั้ง เป็นต้น

3.2 สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เช่น สิทธิในการประกอบอาชีพ สิทธิในการนับถือศาสนาและความเชื่อ และสิทธิในการปฏิบัติตามประเพณีและวัฒนธรรมของกลุ่มตน

ตัวอย่างปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ

- มนุษย์ทุกคนต้องมีอิสระ เสรีภาพ และความเสมอภาคกันในทุกด้าน
- มนุษย์ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและความปลอดภัยในร่างกาย
- ห้ามทรมาน หรือทำทารุณกรรมต่อมนุษย์อย่างไร้มนุษยธรรม
- มนุษย์ทุกคนมีสิทธิเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
- มนุษย์ทุกคนมีสิทธิ เสรีภาพในการคิด การแสดงความคิดเห็น และการชุมนุม
- มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในการมีงานทำและได้รับค่าจ้างอย่างเป็นธรรมและเหมาะสม
- มนุษย์ทุกคนมีสิทธิ และเสรีภาพในการเดินทางย้ายที่อยู่ และลี้ภัยในประเทศอื่นๆ

หลักสิทธิมนุษยชนของไทย

4. รัฐธรรมนูญของไทยกับหลักสิทธิมนุษยชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้บัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทยและสิทธิมนุษยชนไว้กว่า 50 มาตรา โดยประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมสามารถนำไปใช้อ้างอิงเพื่อต่อสู้คดีในศาลได้

นอกจากนี้ยังได้จัดตั้งองค์กรอิสระของรัฐเรียกว่า “คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ” เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าว

5. สิทธิพื้นฐานของบุคคล

รัฐธรรมนูญฯ ได้บัญญัติสิทธิพื้นฐานของบุคคลไว้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

5.1 สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย การกระทำเพื่อการทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมต่อบุคคลใด ๆ ก็ตาม ไม่สามารถทำได้

5.2 สิทธิในความเป็นบุคคล คนไทยทุกคนมีความเสมอภาคกันในทางกฎหมาย และได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายโดยเท่าเทียมกัน หญิงและชายมีสิทธิเท่าเทียมกัน

5.3 สิทธิในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คนไทยมีสิทธิเสมอกันในการเข้ารับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานที่รัฐจัดให้ไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยรัฐไม่เก็บค่าใช้จ่าย

5.4 เสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ คนไทยมีเสรีภาพในการเดินทางและเลือกถิ่นที่อยู่อาศัยได้ทั่วประเทศ การเนรเทศผู้มีสัญชาติไทยออกนอกประเทศ ไม่สามารถกระทำ

5.5 เสรีภาพในเคหสถาน คนไทยได้รับการคุ้มครองการอยู่อาศัยในบ้านเรือนของตนเอง การเข้าตรวจค้นของเจ้าหน้าที่จะกระทำได้ตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น

5.6 เสรีภาพในการนับถือศาสนา คนไทยมีเสรีภาพในการนับถือศาสนา และปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนาตามความเชื่อของตนได้ ทั้งนี้ต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

5.7 เสรีภาพในการสื่อสาร การกระทำใด ๆ ของเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อให้ล่วงรู้ข้อความการสื่อสารที่ประชาชนมีติดต่อกัน จะทำได้ก็ต่อเมื่ออาศัยอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

5.8 เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น คนไทยมีเสรีภาพแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูด การเขียน การพิมพ์ ฯลฯ การจำกัดเสรีภาพของประชาชนดังกล่าว จะทำได้

5.9 เสรีภาพในการประกอบอาชีพ รัฐจะจำกัดเสรีภาพของประชาชนดังกล่าวได้ต้องอาศัยอำนาจตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้เพื่อรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศคุ้มครองประชาชนในการใช้ประโยชน์จากกิจการสาธารณูปโภค คุ้มครองผู้บริโภค หรือเพื่อป้องกันการผูกขาด เป็นต้น

5.10 สิทธิในการได้รับค่าทดแทนที่เป็นธรรมจากการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เช่น การเวนคืนที่ดินเพื่อสร้างถนนของทางราชการประชาชนเจ้าของที่ดินต้องได้รับค่าตอบแทนที่ ยุติธรรม

6. สิทธิในกระบวนการยุติธรรม

รัฐธรรมนูญฯ ได้กำหนดสิทธิของประชาชนเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมดังตัวอย่างต่อไปนี้

6.1 การตรวจค้นในที่รโหฐาน ในคดีอาญา การตรวจค้นร่างกายในที่รโหฐานจะกระทำได้อาจต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาล ยกเว้นเมื่อมีเหตุจำเป็นตามที่กฎหมายกำหนด

6.2 การจับและคุมขังบุคคลในคดีอาญา เจ้าหน้าที่จะจับหรือคุมขังบุคคลในความผิดทางอาญาจะกระทำได้อาจต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาล ยกเว้นบุคคลผู้นั้นกระทำผิดซึ่งหน้า (ต่อหน้าเจ้าหน้าที่)

6.3 สิทธิของผู้ต้องหาในการประกันตัว เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาขึ้นเรื่องขอประกันตัวจะต้องได้รับการพิจารณาโดยเร็ว โดยให้เรียกหลักประกันตามสมควรแก่กรณี

สิทธิผู้สูงอายุ ประชาชนชาวไทยที่มีอายุเกิน 60 ปี และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือในด้านสวัสดิการจากรัฐ

สิทธิคนพิการ คนพิการหรือทุพพลภาพมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกในลักษณะบริการสาธารณะและความช่วยเหลืออื่น ๆ จากรัฐ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ความเป็นมา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นองค์กรอิสระจัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่น ๆ อีก 10 คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาโดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง 6 ปี

อำนาจและหน้าที่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

- (1) การเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชน
- (2) ตรวจสอบ ให้ความคุ้มครอง และจัดทำรายงานเมื่อได้พบการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และเสนอมาตรการแก้ไขที่เหมาะสมต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือรัฐสภา
- (3) ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยราชการและองค์กรเอกชน เพื่อให้เกิดการเคารพและปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน
- (4) เสนอแนะด้านนโยบาย กฎหมายและมาตรการต่าง ๆ ต่อรัฐสภาและรัฐบาล เพื่อให้เกิดการคุ้มครองในสิทธิมนุษยชน

การคุ้มครองและดำเนินการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีอำนาจตรวจสอบและเสนอมาตรการแก้ไขตามกฎหมาย โดยมีวิธีการและขั้นตอนดังนี้

การยื่นคำร้อง ผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนสามารถร้องเรียนด้วยวาจา หรือทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการฯ ได้ กรณีที่มีมูล คณะกรรมการฯ จะแจ้งไปยังบุคคลหรือหน่วยงานที่ถูกอ้างว่าเป็นผู้ละเมิดเพื่อให้ชี้แจงข้อเท็จจริง

การพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

- (1) การตรวจสอบ ผู้ร้อง ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้เกี่ยวข้องมีสิทธิเข้าชี้แจงรายละเอียดและเสนอพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการฯ ได้ และมีสิทธินำความของตนมาร่วมในกระบวนการพิจารณาได้
- (2) การไต่สวน คณะกรรมการฯ จะดำเนินการไต่สวนบุคคล หรือหน่วยงานที่เป็นฝ่ายละเมิดโดยทำหนังสือประณามประณอมเพื่อให้เรื่องยุติ

- (3) สภาพบังคับ บุคคลหรือหน่วยงานที่เป็นฝ่ายละเมิดต้องแจ้งผลการดำเนินการตามมาตรการแก้ไขให้คณะกรรมการฯ ทราบภายในเวลาที่กำหนด แต่ถ้าเพิกเฉยโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการฯ จัดทำรายงานเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อให้สั่งการแก้ไขภายใน 60 วัน

การมีส่วนร่วมในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

1. ประชาชนชาวไทยต้องตระหนักในความสำคัญของสิทธิมนุษยชนตามที่สหประชาชาติให้การรับรองไม่ควรยินยอมให้บุคคลหรือหน่วยราชการใดมาละเมิด โดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย
2. ประชาชนชาวไทยต้องยึดหลักมนุษยธรรมในการปฏิบัติต่อชาวต่างชาติที่เข้ามาอยู่อาศัยในประเทศไทยในกรณีต่าง ๆ เช่น ผู้อพยพพลัดถิ่นสงคราม หนีภัยทางการเมือง หนีความแห้งแล้ง อดอยากและนักท่องเที่ยวน เป็นต้น มิให้ถูกรังแก หรือถูกเอารัดเอาเปรียบ
3. ทุกประเทศจะต้องเคารพในสิทธิมนุษยชน ตามหลักปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2492 ขององค์การสหประชาชาติ (UN)
4. ทุกประเทศจะต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหาผู้อพยพพลัดถิ่นตามกติกาของสหประชาชาติ เช่น ให้ที่พักพิงชั่วคราว ดูแลเรื่องอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ ฯลฯ หรือส่งผ่านไปยังประเทศที่สาม เป็นต้น
5. ผู้อพยพพลัดถิ่นทางการเมืองจะต้องไม่ใช่ดินแดนของประเทศไทยเป็นฐานปฏิบัติการเพื่อต่อต้านรัฐบาลของตน เพราะจะกลายเป็นสาเหตุของความขัดแย้งระหว่างประเทศ

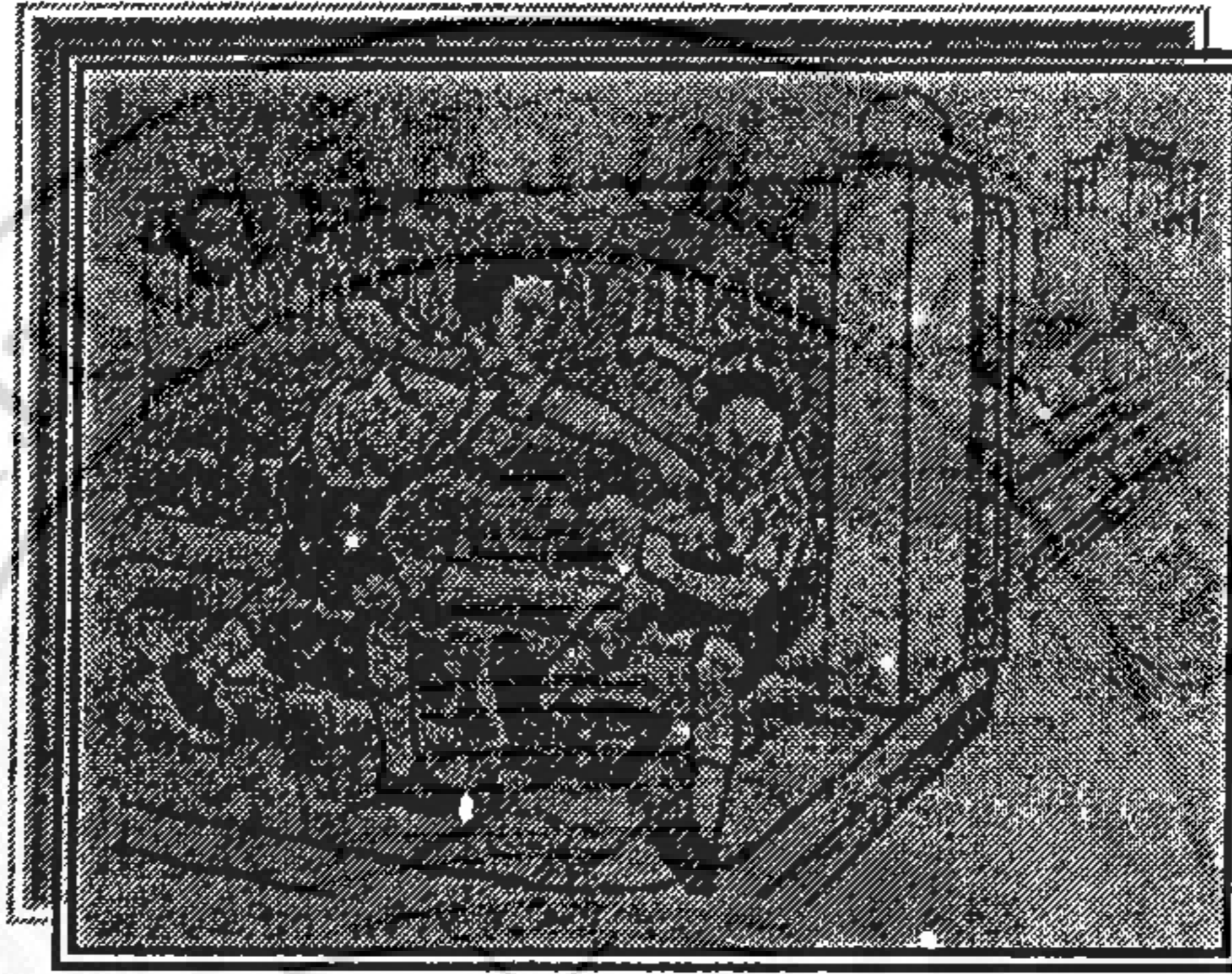
ใบกิจกรรม

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สិทธิมนุษยชน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
โรงเรียนคารุลอุทุม อำเภอกวนโคน จังหวัดสตูล

1.วิเคราะห์ภาพเกี่ยวกับเหตุการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนและสรุปลงในแผนภาพ

1.1

เหตุการณ์ในภาพเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างไร

.....
.....

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน

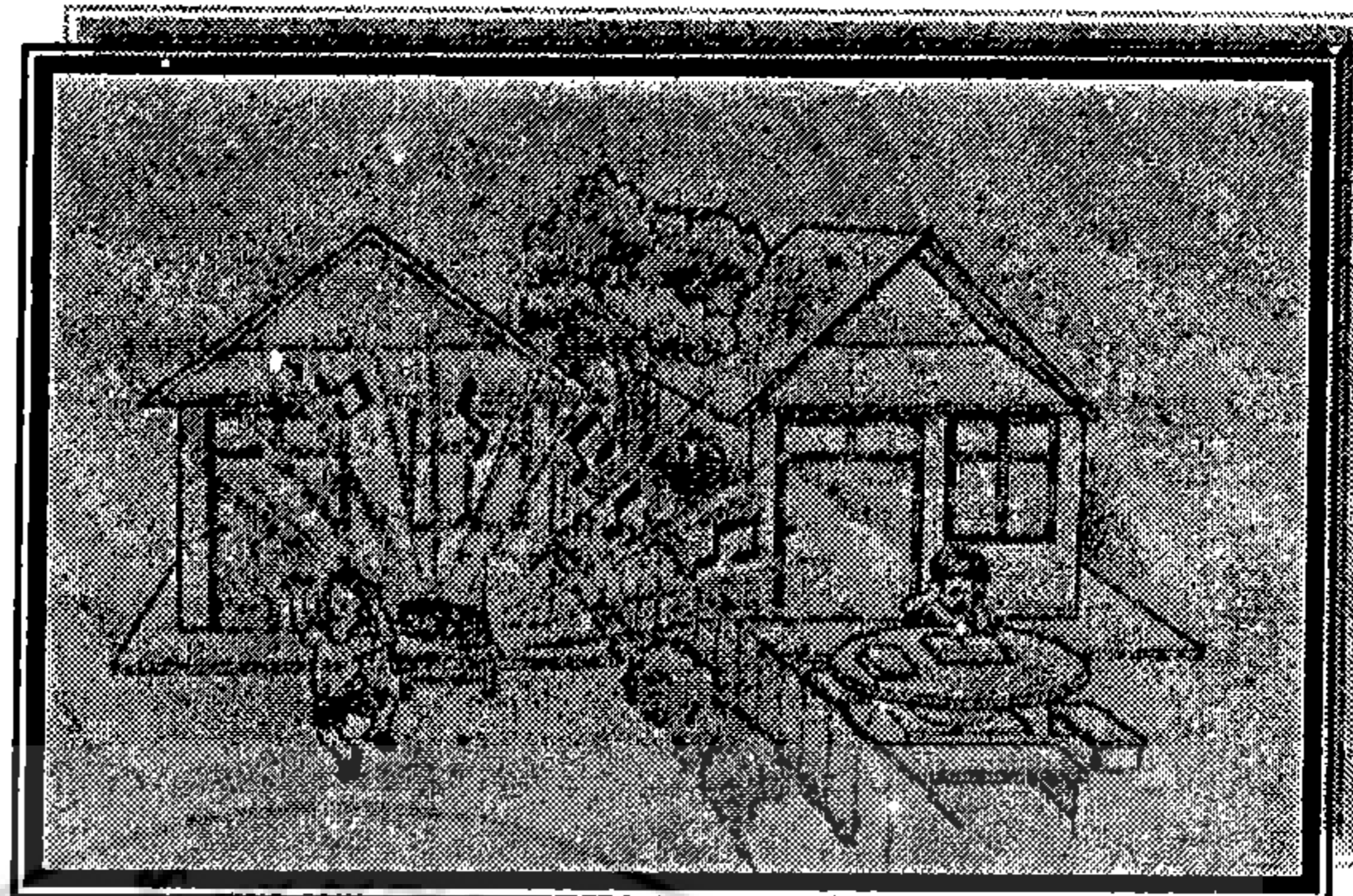
.....
.....
.....

สิทธิที่ผู้เสียหายได้รับโดยชอบธรรมตามกฎหมาย

.....
.....

จึงจะทำให้ผู้ร่วมกันอย่างสงบสุข

1.2

เหตุการณ์ในภาพเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างไร

.....
.....

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน

.....
.....
.....

สิทธิที่ผู้เสียหายได้รับ โดยชอบธรรมตามกฎหมาย

.....
.....

จึงจะทำให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 วิธีสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

หน่วย กุณยานำรู้ จำนวนคาบ 3 คาบ

มาตรฐาน ส 2.1 ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองตามกฎหมาย ประเพณี และวัฒนธรรม ไทย
ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

1. สาระสำคัญ

กฎหมายเป็นกฎกติกาที่ควบคุมการจัดระเบียบของสังคม ซึ่งประชาชนทุกคนที่ยึดถือเป็น
แนวปฏิบัติ ผู้ฝ่าฝืนย่อมมีบทบังคับหรือลงโทษ การที่ประชาชนรู้และปฏิบัติตามบทบัญญัติ
ของกฎหมาย ย่อมจะส่งผลให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมนั้น ๆ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมาย
2. ปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติและสังคมโลก

3. จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. รู้และเข้าใจความหมาย ที่มาของกฎหมาย ตระหนักในความสำคัญและความจำเป็นของ
กฎหมายต่อสังคม
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของกฎหมายกับสิทธิและเสรีภาพ และกฎหมายกับความยุติธรรม
3. รู้และเข้าใจประเภทของกฎหมาย

4. สาระการเรียนรู้

1. ความหมายและลักษณะของกฎหมาย
2. ที่มาของกฎหมาย
3. ความสำคัญและความจำเป็นของกฎหมายต่อสังคม
4. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว
5. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและประเทศชาติ

5. กิจกรรมการสอน (การสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง)

คาบที่ 1

- 1) ประเมินความรู้ที่สัมพันธ์กับปัญหาที่กำลังเผชิญ
 - ครูตั้งประเด็นคำถามเกี่ยวกับเหตุผลที่มนุษย์ซึ่งเป็นสัตว์สังคมต้องมีกฎ ควบคุม ลงโทษ เป็นต้น ให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็น
- 2) สร้างประเด็นการเรียนรู้
 - นักเรียนศึกษาค้นคว้า เอกสารความรู้เกี่ยวกับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมาย
 - * กฎหมายสำคัญต่อประชาชนอย่างไร
 - * กฎหมายมีลักษณะอย่างไร
- 3) พัฒนาและนำเสนอไปใช้เพื่อเติมประเด็นการเรียนรู้
 - สุ่มนักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
- 4) ใช้ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหา
 - นักเรียนทำใบงานที่ 10 เรื่อง ประเภทของกฎหมาย
- 5) การไตร่ตรองเมื่อพบเป้าหมาย
 - ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ 10
 - ครูชมเชยนักเรียนที่มีผลงานดี
 - วัดและประเมินผลจากผลงานนักเรียน

คาบที่ 2

- 1) ประเมินความรู้ที่สัมพันธ์กับปัญหาที่กำลังเผชิญ
 - ครูนำข่าวมานำเสนอเกี่ยวกับเรื่องการปฏิบัติตนตามกฎหมาย ให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย
- 2) สร้างประเด็นการเรียนรู้
 - นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวกับตนเองและครอบครัว เช่น การจำหน่าย การค้า ประกัน เช่น สัญญาต่างๆ การกู้ยืมเงิน เป็นต้น
- 3) พัฒนาและนำเสนอไปใช้เพื่อเติมประเด็นการเรียนรู้
 - สุ่มนักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
- 4) ใช้ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหา
 - ครูนำอภิปราย จากคำถามที่ว่า “ตามกฎหมายนั้น บุคคลทุกคนมีสิทธิตามกฎหมายเท่าเทียมกัน แต่แตกต่างกัน ” มีความหมายว่าอย่างไร อภิปรายค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ

5) การไตร่ตรองเมื่อพบเป้าหมาย

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นดังกล่าว
- วัดและประเมินผลจากผลงานนักเรียน

คาบที่ 3

1) ประเมินความรู้ที่สัมพันธ์กับปัญหาที่กำลังเผชิญ

- ครูให้นักเรียนคาดการณ์ว่ากฎหมายใดบ้างเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับชุมชนและประเทศชาติ แล้วให้เขียนลงในกระดาษ

2) สร้างประเด็นการเรียนรู้

- ครูให้นักเรียนจับฉลากเลือกกฎหมายแต่ละอย่างเพื่อศึกษาและอภิปราย เช่น กฎหมายอาญา กฎหมายสิ่งแวดล้อม กฎหมายปกครอง กฎหมายเกี่ยวกับการรับราชการทหาร กฎหมายภาษีอากร

3) พัฒนาและนำแผนไปใช้เพื่อเติมประเด็นการเรียนรู้

- สุ่มนักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

4) ใช้ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหา

- ครูให้นักเรียนวิเคราะห์ เหตุใดต้องเรียนรู้กฎหมายที่บัญญัติลักษณะความผิดต่างๆ บทลงโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นๆ มีลักษณะอย่างไร และมีผลกระทบอย่างไรบ้างต่อตัวนักเรียน ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ แล้วเขียนแสดงความคิดเห็นลงในใบกิจกรรม

5) การไตร่ตรองเมื่อพบเป้าหมาย

- ครูชมเชยนักเรียนที่มีผลงานดี
- วัดและประเมินผลจากผลงานนักเรียน

6. สื่อการสอน

1. หนังสือเรียนเรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
2. ใบความรู้
3. ใบงานที่ 10
4. ใบกิจกรรม
5. ภาพข่าว
6. หนังสือพิมพ์
7. ห้องสมุด

7. การวัดประเมินผล

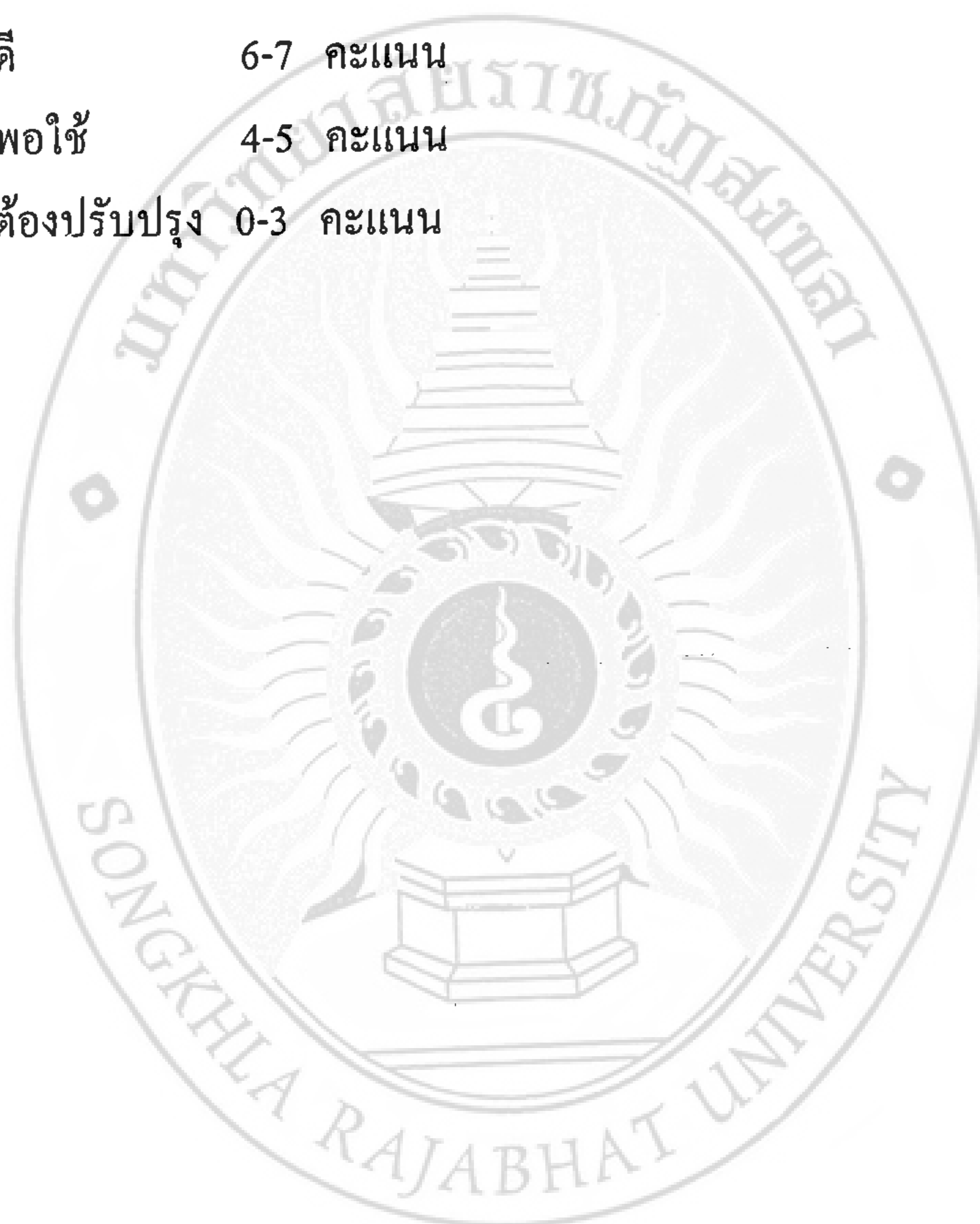
1. ใบงาน
2. องค์กรความรู้
3. ทักษะ
4. ค่านิยม คุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
5. เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก 8-10 คะแนน

ดี 6-7 คะแนน

พอใช้ 4-5 คะแนน

ต้องปรับปรุง 0-3 คะแนน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

วิธีสอนตามคู่มือ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

หน่วย กุณยานำรู้ จำนวนคาบ 3 คาบ

มาตรฐาน ส 2.1 ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองตามกฎหมาย ประเพณี และวัฒนธรรมไทย
ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

1. สาระสำคัญ

กฎหมายเป็นกฎกติกาที่ควบคุมการจัดระเบียบของสังคม ซึ่งประชาชนทุกคนที่ยึดถือเป็น
แนวปฏิบัติ ผู้ฝ่าฝืนย่อมมีบทบังคับหรือลงโทษ การที่ประชาชนรู้และปฏิบัติตามบทบัญญัติของ
กฎหมาย ย่อมจะส่งผลให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมนั้น ๆ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมาย
2. ปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติและสังคมโลก

3. จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. รู้และเข้าใจความหมาย ที่มาของกฎหมาย ตระหนักในความสำคัญและความจำเป็นของ
กฎหมายต่อสังคม
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของกฎหมายกับสิทธิและเสรีภาพ และกฎหมายกับความยุติธรรม
3. รู้และเข้าใจประเภทของกฎหมาย

4. สาระการเรียนรู้

1. ความหมายและลักษณะของกฎหมาย
2. ที่มาของกฎหมาย
3. ความสำคัญและความจำเป็นของกฎหมายต่อสังคม
4. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว
5. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและประเทศชาติ

5. กิจกรรมการสอน (การสอนตามคู่มือ)

คาบที่ 1

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ

- นำข่าวเกี่ยวกับการกระทำความผิดกฎหมายมาเล่าให้นักเรียนฟัง เช่น ข่าวเกี่ยวกับการลักทรัพย์ ตำรวจจับผู้ค้ายาเสพติด เจ้าหน้าที่ปราบปรามผู้ลักลอบค้าสัตว์ป่าสงวน ข่าวการทำร้ายร่างกายกัน ฯลฯ และให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

* ข่าวเกี่ยวกับเรื่องอะไร

* ผู้ใดกระทำความผิด

* ผลของการกระทำความผิด

ขั้นที่ 2 ครูแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 3 ทบทวนความรู้เดิม

ครูตั้งคำถาม แล้วสุ่มนักเรียนเลือกตอบ 4-5 คน

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่

- ครูอธิบายความสำคัญและความหมายของกฎหมาย โดยให้นักเรียนศึกษาจากหนังสือเรียน เรื่อง ความหมายของกฎหมาย เป็นความรู้พื้นฐานในการสรุป ต่อจากนั้นครูอธิบายเรื่องที่มาของกฎหมาย

ขั้นที่ 5 ให้แนวการเรียนรู้

- ให้นักเรียนศึกษาความรู้จากหนังสือเรียน เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายและนักเรียนจับคู่กันแสดงความคิดเห็นว่ากฎหมายมีความสำคัญอย่างไร

ขั้นที่ 6 นักเรียนเสนอผลงานประมาณคู่ละ 5 นาที ประมาณ 2-3 คู่ และให้คู่ที่เหลือนำเสนอความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป

ขั้นที่ 7 ครูอภิปรายผลงานของนักเรียนแต่ละคู่

ขั้นที่ 8 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องความสำคัญและความหมายของกฎหมาย

ขั้นที่ 9 ประเมินผล

สังเกตจากการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียน

คาบที่ 2

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ

ครูนำข่าวมานำเสนอเกี่ยวกับเรื่องการปฏิบัติตนตามกฎหมาย ให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย

ขั้นที่ 2 ครูแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบ

- ขั้นที่ 3 ทบทวนความรู้เดิม**
 ครูตั้งคำถาม แล้วสุ่มนักเรียนเลือกตอบ 4-5 คน
- ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่**
 ครูอธิบายเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวกับตนเองและครอบครัว
- ขั้นที่ 5 ให้แนวการเรียนรู้**
 - นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวกับตนเองและครอบครัว เช่น การจำหน่าย การค้าประกัน เช่น สัญญาต่างๆ การกู้ยืมเงิน เป็นต้น จากหนังสือเรียน
- ขั้นที่ 6 นักเรียนนำเสนอผลงานประมาณ 5 นาที 3-5 คน**
- ขั้นที่ 7 ครูอภิปรายผลงานของนักเรียนแต่ละคน**
- ขั้นที่ 8 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวกับตนเองและครอบครัว**
- ขั้นที่ 9 ประเมินผล**
 สังเกตจากการปฏิบัติงานของนักเรียน
- คาบที่ 3**
- ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ**
 ครูนำข่าวมานำเสนอเกี่ยวกับเรื่องการปฏิบัติตนตามกฎหมาย ให้นักเรียนร่วมกัน อภิปราย
- ขั้นที่ 2 ครูแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบ**
- ขั้นที่ 3 ทบทวนความรู้เดิม**
 ครูตั้งคำถาม แล้วสุ่มนักเรียนเลือกตอบ 4-5 คน
- ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่**
 ครูอธิบายเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวกับชุมชนและประเทศชาติ
- ขั้นที่ 5 ให้แนวการเรียนรู้**
 นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวกับชุมชนและประเทศชาติ เช่น กฎหมาย อาญา กฎหมายสิ่งแวดล้อม กฎหมายปกครอง กฎหมายเกี่ยวกับการรับราชการทหาร กฎหมายภาษีอากร เป็นต้น จากหนังสือเรียน
- ขั้นที่ 6 นักเรียนนำเสนอผลงานประมาณ 5 นาที 3-5 คน**
- ขั้นที่ 7 ครูอภิปรายผลงานของนักเรียนแต่ละคน**
- ขั้นที่ 8 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวกับชุมชนและประเทศชาติ**
- ขั้นที่ 9 ประเมินผล**
 สังเกตจากการปฏิบัติงานของนักเรียน

6. สื่อการสอน

1. หนังสือเรียนเรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
2. ใบความรู้

7. การวัดประเมินผล

1. องค์กรความรู้
2. ทักษะ
3. ค่านิยม คุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก 8-10 คะแนน

ดี 6-7 คะแนน

พอใช้ 4-5 คะแนน

ต้องปรับปรุง 0-3 คะแนน

ใบความรู้

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ กฎหมายน่ารู้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
 โรงเรียนคารุลอุทุม อำเภอกวนโดน จังหวัดสตูล

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย

1. ความหมายของกฎหมาย

กฎหมาย คือ คำสั่งหรือระเบียบข้อบังคับของสังคม ซึ่งรัฐได้ตราขึ้นเพื่อใช้ควบคุมความประพฤติของบุคคลในสังคมให้ปฏิบัติตาม ถ้าผู้ใดฝ่าฝืนจะได้รับโทษตามที่กำหนด

2. ความสำคัญของกฎหมาย

2.1 กฎหมายทำให้เกิดความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ทำให้ผู้คนไม่ฝ่าฝืนกฎข้อบังคับ ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ไม่ลักขโมย หรือทำร้ายร่างกายผู้อื่น เป็นต้น

2.2 กฎหมายเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติของสมาชิกในสังคม ช่วยให้ประชาชนรู้ว่าจะต้องปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะถูกต้องดีงาม รู้จักปฏิบัติตามขอบเขตของสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของตน เช่น การข้ามถนนบนทางม้าลาย การเสียภาษีอากร ฯลฯ

2.3 กฎหมายทำให้ผู้ปฏิบัติดำเนินชีวิตประจำวันอย่างมีความสุข คนที่เคารพกฎหมายบ้านเมืองโดยเคร่งครัดจะส่งผลให้ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ไม่ต้องคอยหลบซ่อน ไม่ถูกเจ้าหน้าที่ลงโทษและไม่กลัวว่าจะมีใครมาทำร้าย ฯลฯ

3. ที่มาของกฎหมาย

กฎหมายของแต่ละประเทศย่อมมีบ่อเกิดหรือที่มาแตกต่างกัน สรุปที่มาของกฎหมายได้ดังนี้

3.1 กฎหมายที่มาจากผู้มีอำนาจสูงสุดในรัฐ ในสมัยโบราณพระมหากษัตริย์เป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในรัฐและเป็นผู้ตรากฎหมายขึ้นบังคับใช้ แต่ในปัจจุบันเป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา

3.2 กฎหมายที่มาจากคำสั่งสอนทางศาสนา กฎหมายหรือกฎระเบียบของรัฐบางเรื่องอาจมีที่มาจากข้อห้ามหรือหลักคำสอนทางศาสนาเช่น ห้ามลักขโมยห้ามฆ่าและทำร้ายร่างกายผู้อื่น ฯลฯ

3.3 กฎหมายที่มาจากจารีตประเพณี เป็นสิ่งที่ผู้คนยึดถือปฏิบัติต่อ ๆ กันมาหลายชั่วอายุคนโดยไม่มี การบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เป็นลักษณะของกฎหมายในประเทศสหราชอาณาจักร

3.4 กฎหมายที่มาจากลายลักษณ์อักษร เป็นลักษณะของกฎหมายที่พบในปัจจุบัน มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร แยกเป็นหมวดเป็นมาตราอย่างชัดเจน เช่นประมวลกฎหมายอาญาของไทย หรือพระราชบัญญัติต่าง ๆ เป็นต้น

4. ที่มาของกฎหมายไทย

ความเป็นมาของกฎหมายไทยตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน สรุปได้ดังนี้

4.1 มีที่มาจากผู้มีอำนาจสูงสุดในแผ่นดิน ในสมัยโบราณ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้ตรากฎหมายขึ้นใช้บังคับแก่ประชาชน โดยได้รับความเชื่อจากหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา จารีตประเพณีและคัมภีร์กฎหมายพระธรรมศาสตร์ของอินเดีย

4.2 มีที่มาจากรัฐสภา ในปัจจุบัน รัฐสภาเป็นผู้ตรากฎหมายขึ้นบังคับใช้ ได้แก่พระราชบัญญัติต่าง ๆ ซึ่งเป็นไปตามระบบสากล

5. ลักษณะของกฎหมาย

สิ่งที่จะเรียกว่าเป็น “กฎหมาย” ได้จะต้องมีลักษณะสำคัญดังนี้

5.1 ต้องมีลักษณะเป็นคำสั่งหรือข้อบังคับ เพื่อให้ประชาชนปฏิบัติตามหรือห้ามมิให้กระทำ

5.2 ต้องเป็นคำสั่งหรือข้อบังคับที่เกิดจากผู้มีอำนาจสูงสุดในรัฐ สำหรับประเทศไทยถือว่า รัฐสภาเป็นตัวแทนประชาชน และเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในการออกกฎหมายใช้บังคับภายในพระราชอาณาจักร

5.3 ต้องเป็นคำสั่งหรือข้อบังคับที่ใช้บังคับบุคคลทุกคน มีความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติแม้คนต่างด้าวหรือนักท่องเที่ยวต่างชาติ เมื่ออยู่ในพื้นแผ่นดินไทยก็ต้องเคารพกฎหมายไทย

5.4 ต้องมีสภาพบังคับแก่ผู้ฝ่าฝืน หมายถึง มีบทลงโทษแก่ผู้ละเมิดไม่ปฏิบัติตาม เช่นปรับ จำคุกและประหารชีวิต เป็นต้น

5.5 ต้องมีผลใช้บังคับตลอดไป กฎหมายโดยทั่วไปเมื่อประกาศใช้แล้วย่อมมีผลบังคับใช้ได้ตลอดไปจะสิ้นสุดหรือยกเลิกการใช้บังคับก็ต่อเมื่อมีการตรากฎหมายฉบับใหม่ขึ้นมาแทน

6. ประเภทของกฎหมาย

กฎหมายของประเทศไทยมีลักษณะเป็นกฎหมายลายลักษณ์อักษร ถ้าแบ่งตามเนื้อหาข้อความในกฎหมายจะแบ่งได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ดังนี้

6.1 กฎหมายเอกชน เป็นกฎหมายที่ว่าด้วยสิทธิ หน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างเอกชนกับเอกชน เช่น การทำสัญญาซื้อขาย การกู้เงิน การจ้างงาน ฯลฯ และสิทธิ หน้าที่ของสามี ภรรยา และบุตร สิทธิของผู้เยาว์ในการรับมรดก เป็นต้น กฎหมายเอกชนของไทย คือ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

6.2 กฎหมายมหาชน เป็นกฎหมายที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับเอกชน หรือรัฐกับพลเมืองในฐานะที่รัฐมีอำนาจ ในการบริหารประเทศ จึงจำเป็นต้องออกกฎหมายใช้บังคับกับประชาชนในประเทศ กฎหมายมหาชนของไทย ได้แก่ รัฐธรรมนูญ ประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร และกฎหมายปกครอง เป็นต้น

6.3 กฎหมายระหว่างประเทศ เป็นกฎหมายที่กำหนดความสัมพันธ์และการปฏิบัติต่อกันระหว่างประเทศ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะดังนี้

(1) แผนกคดีเมือง เช่น การทำสนธิสัญญาระหว่างประเทศ การกำหนดอาณาเขตระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน และการกำหนดเขตเศรษฐกิจน่านน้ำสากล ฯลฯ

(2) แผนกคดีบุคคล เช่น การกำหนดเอกสิทธิ์ของเจ้าหน้าที่สถานทูต การกำหนดให้สัญชาติบุคคลและข้อตกลงในเรื่องการทำหนังสือขออนุญาตเข้าเมือง ฯลฯ

(3) แผนกคดีอาญา เช่น ข้อตกลงเรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดน และการก่อกบฏอาญาของผู้ร้ายข้ามชาติ ฯลฯ

7. ลำดับชั้นของกฎหมายไทย

กฎหมายไทยมีหลายประเภท โดยเรียงตามลำดับความสำคัญได้ดังนี้

7.1 รัฐธรรมนูญ

7.2 พระราชบัญญัติ ประมวลกฎหมาย พระราชกำหนด

7.3 พระราชกฤษฎีกา

7.4 กฎกระทรวง

7.5 ประกาศ คำสั่ง ระเบียบ ข้อบังคับ

7.6 ข้อบัญญัติต่าง ๆ เช่น ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติจังหวัด เทศบัญญัติ และข้อบัญญัติเมืองพัทยา

8. รัฐธรรมนูญ

8.1 รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ กฎหมายอื่นใด จะมิอาจขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญมิได้

8.2 เป็นกฎหมายที่กำหนดระเบียบและหลักในการปกครองประเทศไว้อย่างชัดเจน เช่น การใช้อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ หน้าที่ สิทธิ และเสรีภาพของปวงชนชาวไทย

8.3 รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 (ฉบับที่ 16) ได้ชื่อว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน เพราะคณะผู้จัดทำร่างรัฐธรรมนูญฯ มาจากตัวแทนของประชาชนทุกจังหวัดโดยรับฟังความคิดเห็นและสนองความต้องการของประชาชนมากกว่ารัฐธรรมนูญฉบับอื่น ๆ ที่ผ่านมา

9. พระราชบัญญัติ

9.1 ความหมาย พระราชบัญญัติ คือ กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ได้ทรงตราขึ้นตามคำแนะนำและความยินยอมของฝ่ายนิติบัญญัติ (รัฐสภา) เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับทั่วประเทศ

9.2 ความสำคัญ พระราชบัญญัติเป็นเครื่องมือของรัฐบาลที่จะใช้บังคับและปฏิบัติงานตามนโยบายที่แถลงไว้ต่อรัฐสภา ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงมีอำนาจในการเสนอ “ร่างพระราชบัญญัติ” เข้าสู่การพิจารณาอนุมัติของรัฐสภา

9.3 ผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย ร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภาแล้ว พระมหากษัตริย์จะทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จึงจะมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย

10. พระราชกำหนด

10.1 ความหมาย พระราชกำหนด คือ กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้นตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี เป็นกฎหมายที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้ออกใช้บังคับ เนื่องด้วยมีความจำเป็นต้องนำออกมาใช้อย่างเร่งด่วน หรือเป็นความลับ จึงไม่สามารถดำเนินการอย่างเปิดเผยและเป็นไปตามขั้นตอนเหมือนดังจัดทำพระราชบัญญัติได้

10.2 เงื่อนไขในการตราพระราชกำหนด คณะรัฐมนตรีจะออกพระราชกำหนดได้ในกรณีฉุกเฉิน เมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ และเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือภาวะการณ์ที่จำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรและเงินตรา ซึ่งจะต้องดำเนินการโดยเร่งด่วนและเป็นความลับเพื่อรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดิน

ดังกรณีที่รัฐบาลประกาศลดค่าเงินบาท เมื่อ พ.ศ. 2527 ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จในเวลาชั่วข้ามคืนและเป็นความลับ เพื่อป้องกันการเก็งกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน มิฉะนั้นจะเกิดความตื่นตระหนกและเกิดความเสียหายต่อส่วนรวมได้ รัฐบาลจึงใช้วิธีออกเป็นพระราชกำหนด เป็นต้น

10.3 ผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย เมื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วจะมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

เมื่อรัฐบาลนำพระราชกำหนดดังกล่าวออกใช้บังคับแล้ว จะต้องนำเสนอให้รัฐสภาอนุมัติในภายหลังถ้ารัฐสภาไม่อนุมัติพระราชกำหนดฉบับนั้นก็ตกไป จะนำมาใช้บังคับต่อไปอีกไม่ได้พระราชกำหนดฉบับนั้นจึงมีผลบังคับใช้ชั่วคราวในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ เท่านั้น

แต่ในกรณีที่รัฐสภาอนุมัติ พระราชกำหนดฉบับนั้นก็จะมีผลเป็นพระราชบัญญัติและใช้บังคับได้ตลอดไป

11. ประมวลกฎหมาย

ประมวลกฎหมาย คือ การรวบรวมตัวบทกฎหมาย และพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่มีเรื่องราวเกี่ยวข้องกันเข้าไว้เป็นกฎหมายฉบับเดียวกัน โดยจัดเรียบเรียงเป็นหมวดหมู่ เช่น ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประมวลกฎหมายที่ดิน เป็นต้น

12. พระราชกฤษฎีกา

12.1 ความหมาย พระราชกฤษฎีกาเป็นกฎหมายลำดับรองหรือที่เรียกว่า “กฎหมายอนุบัญญัติ” มีฐานะเป็นกฎหมายบริวารของกฎหมายอื่น ๆ ตราขึ้นเพื่อต้องการกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมในกฎหมายแม่บท (พระราชบัญญัติ) คณะรัฐมนตรีเป็นผู้ตราขึ้น โดยไม่ต้องผ่านการพิจารณาอนุมัติของรัฐสภาแต่อย่างใด

12.2 ผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย เมื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จึงมีผลบังคับใช้กฎหมาย ตัวอย่างพระราชกฤษฎีกาที่สำคัญ เช่น พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร และกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2547 เป็นต้น

13. กฎกระทรวง

13.1 ความหมาย กฎกระทรวง คือ กฎหมายที่รัฐมนตรีเจ้ากระทรวงได้ตราขึ้น โดยผ่านการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีและเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนด ฐานะของกฎกระทรวงจึงเป็นกฎหมายลำดับรอง (กฎหมายอนุบัญญัติ)

13.2 ผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย ผู้ตรากฎกระทรวง คือ รัฐมนตรีเจ้ากระทรวง จะออกกฎกระทรวงเพื่อใช้ในการบริหารราชการในกระทรวงของตน เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วจึงจะมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

14. ประกาศ คำสั่ง ระเบียบและข้อบังคับ

14.1 ประกาศ คำสั่ง ระเบียบ ข้อบังคับ ของกระทรวงทบวงกรม จะต้องออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตราต่าง ๆ ของพระราชบัญญัติต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการ

ตัวอย่างเช่น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2517 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526

14.2 ผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายตามวันที่ออกประกาศ คำสั่ง ระเบียบหรือข้อบังคับนั้น ๆ หรือในวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

15. ข้อบัญญัติต่าง ๆ

15.1 ความหมาย ข้อบัญญัติต่าง ๆ เช่น ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติจังหวัด เทศบัญญัติและข้อบัญญัติเมืองพัทยา มีฐานะเป็นกฎหมายอนุบัญญัติ มีผลใช้บังคับเฉพาะในท้องถิ่นแต่ละแห่งเท่านั้น

ข้อบัญญัติ จึงเป็นกฎหมายที่ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นผู้บัญญัติขึ้น โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เช่น ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร จะออกโดย อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 เป็นต้น

15.2 ผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร จะมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย เมื่อมีการประกาศในกรุงเทพมหานคร ส่วนเทศบัญญัติและข้อบัญญัติจังหวัด จะมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายเมื่อมีการปิดประกาศ ณ สำนักงานเทศบาลและศาลากลางจังหวัด ตามลำดับ

ใบงานที่ 10

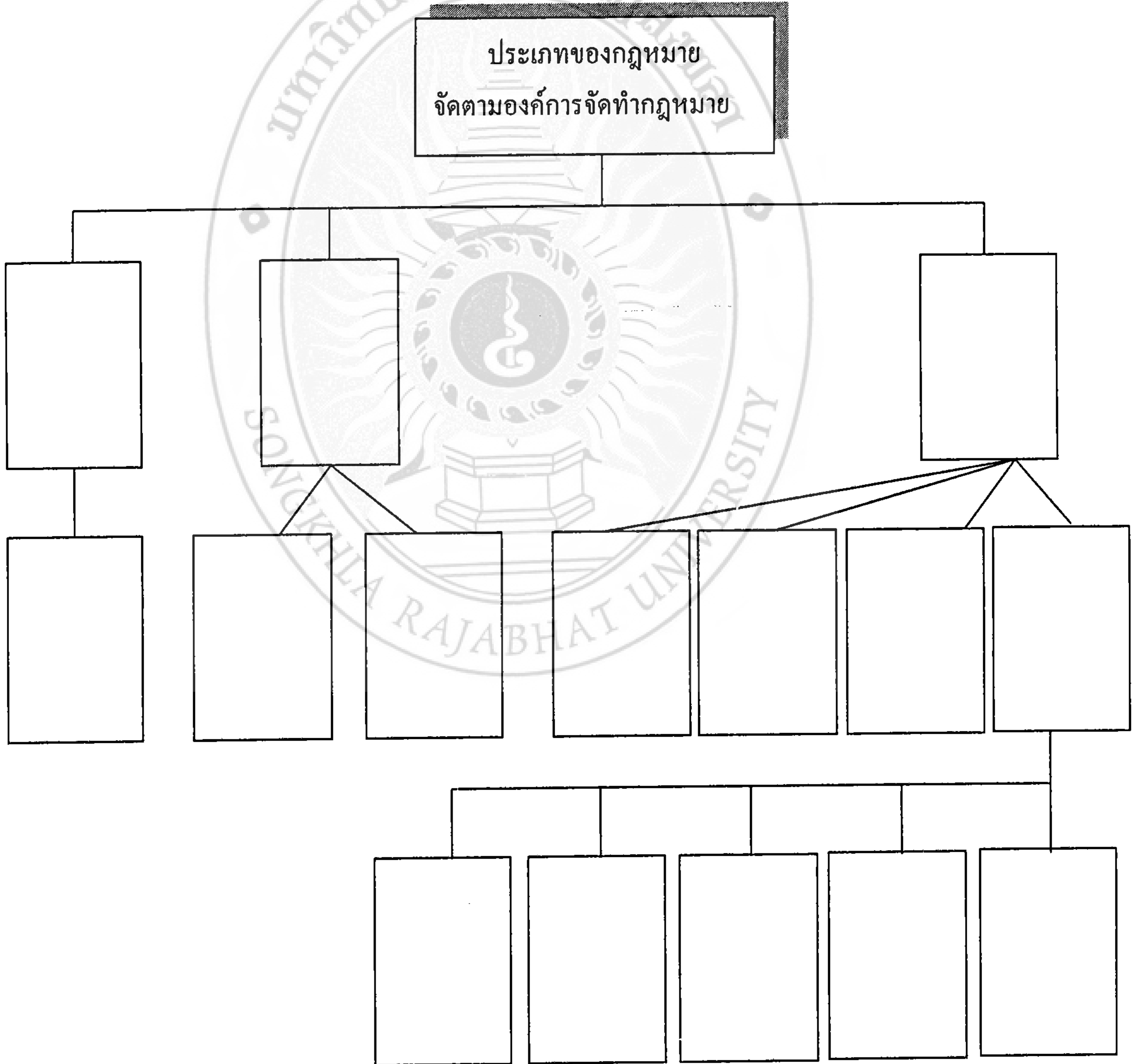
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ กฎหมายน่ารู้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

โรงเรียนคารุลอุทุม อำเภอกวนโคน จังหวัดสตูล

เรื่อง ประเภทของกฎหมาย

ให้นักเรียนเขียนแผนผังประเภทของกฎหมาย

ใบกิจกรรม

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ กฎหมายน่ารู้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

**กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
โรงเรียนคารุลอุทุม อำเภอกวนโคน จังหวัดสตูล**

นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนจะนำความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัวไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

2. นักเรียนจะนำความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและประเทศชาติไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

.....
.....
.....
.....

3. สรุปความสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว

.....
.....
.....
.....

4. สรุปความสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและประเทศชาติ

.....
.....
.....

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

แบบวัดเจตคติ

**แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**

คำสั่ง : กาเครื่องหมาย × หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง : รู้และเข้าใจหลักประชาธิปไตย

1.บุคคลในข้อใด ขาดคุณสมบัติในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

- ก .นายเสนอได้สัญชาติไทยครบ 5 ปีบริบูรณ์
- ข .นายเสนอสำเร็จการศึกษาเทียบเท่าปริญญาตรี
- ค .นายสนั่นเป็นสมาชิกพรรคการเมืองกว่า 90 วัน
- ง .นายสนองเคยรับราชการแล้วลาออกมาสมัคร

2. ข้อใดเป็นคุณสมบัติของประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

- ก .มีชื่อในทะเบียนของเขตเลือกตั้งนั้นเกิน 90 วัน
- ข .ได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี
- ค .เป็นภิกษุ สามเณร หรือนักบวชในศาสนาอื่น
- ง .ต้องโทษคุมขังโดยหมายของศาล

3.ข้อใดเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายเลือกตั้งเกี่ยวกับการหาเสียงของผู้สมัคร

- ก .เดินหาเสียงตามหมู่บ้านในยามวิกาล
- ข .พูดปราศรัยกับประชาชนในสถานที่ราชการ
- ค .บอกเล่าประวัติและผลงานของตนเกินความจริง
- ง .โฆษณาหาเสียงโดยจัดให้มีมหรสพร่วมด้วย

4.เมื่อมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรก่อนสิ้นสุดวาระคณะรัฐมนตรีจะต้องจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ในกี่วัน

- ก .ภายใน 45 วัน
- ข .ภายใน 60 วัน
- ค .ภายใน 90 วัน
- ง .ภายใน 100 วัน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง:เห็นความสำคัญและปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
สังคมไทยและสังคมโลก

5.พลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย มีลักษณะอย่างไร

- ก .รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- ข .ดำเนินชีวิตตามวิถีทางประชาธิปไตย
- ค .กระตือรือร้นที่จะแก้ไขปัญหาของชุมชน
- ง .เคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

6. การปฏิบัติอย่างไร ถือว่า ขาดคุณธรรม จริยธรรมของความเป็น “พลเมืองดี” ข้อใด ถ้ามีในคน
ส่วนมากของสถานที่ทำงานแห่งหนึ่งจะทำให้สังคมแห่งนั้นมีความเป็นระเบียบและเจริญก้าวหน้า

- ก .ความมีระเบียบวินัย
- ข .ความรักความสามัคคีต่อหมู่คณะ
- ค .ความซื่อสัตย์สุจริต
- ง .ความอดทนต่อความยากลำบาก

7.พลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตยต้องมีความกล้าหาญทางจริยธรรม หมายถึงข้อใด

- ก .มีความกล้าและไม่อายที่จะทำความดี
- ข .กล้าต่อสู้คัดค้านความไม่ถูกต้อง
- ค .กล้าเรียกร้องสิทธิประโยชน์ของตน
- ง .กล้าแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง : มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีชีวิต
ประชาธิปไตยในสังคมไทยและสังคมโลก

8.ข้อใดเป็นการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในสังคมไทยอย่างชัดเจนที่สุด?

- ก .ดนตรี และการแต่งกาย
- ข .การปฏิบัติตามประเพณีทางศาสนา
- ค .การแสดงความเคารพและทักทายกัน
- ง .กิจกรรมในช่วงเทศกาลสงกรานต์

9.สาเหตุที่ทำให้ “ปัจจัยภายนอก” มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยมากที่สุดคือข้อใด?

- ก . ความก้าวหน้าในเทคโนโลยีและการสื่อสาร
- ข . ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
- ค . นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล
- ง . การเลียนแบบวิถีชีวิตของชาวตะวันตก

10.แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในอนาคต ข้อใดมีโอกาสเป็นไปได้น้อยที่สุด?

- ก. มีการขยายตัวของสังคมเมืองมากขึ้น
- ข. เป็นสังคมกึ่งเกษตรกึ่งอุตสาหกรรม
- ค. ผู้หญิงมีสถานภาพและบทบาททัดเทียมกับผู้ชาย
- ง. เป็นสังคมที่มีความเสมอภาคทุกด้าน

11.ปัญหาสังคมไทยข้อใด ไม่มี สาเหตุพื้นฐานเกิดจากความเสื่อมโทรมของ ศีลธรรม?

- ก. ปัญหาทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง
- ข. ปัญหาความยากจน
- ค. ปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม
- ง. ปัญหาอาชญากรรม

12.การแก้ปัญหาความยากจนในสังคมไทย ควรเน้นพัฒนาด้านใดจึงจะได้ผลมากที่สุด?

- ก. การศึกษาและทักษะวิชาชีพต่างๆ
- ข. การค้าระหว่างประเทศ
- ค. การเกษตรและการชลประทาน
- ง. การอนามัยและสาธารณสุข

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง : วิเคราะห์ความคล้ายคลึงของวิถีประชาธิปไตยกับสังคมไทยและสังคมโลก

13.ปัญหาสังคมไทยข้อใด เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมเป็นวัตถุนิยมเต็มตัว?

- ก. คนไทยทำบุญตักบาตรน้อยลง
- ข. เด็กวัยรุ่นชอบใช้ความก้าวร้าวรุนแรง
- ค. แข็งเด็กวัยรุ่นแข่งรถบนท้องถนนยามค่ำคืน
- ง. มีอาชญากรวัยเด็กเพิ่มมากขึ้น

14.แนวทางแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสังคมไทย รัฐควรจะดำเนินการ อย่างไร?

- ก. ทำลายแหล่งผลิตและผู้ค้า
- ข. ปราบปรามผู้ซื้อและผู้เสพอย่างแท้จริง
- ค. สนับสนุนโครงการ โรงเรียนสีขาว
- ง. จัดตั้งสถานบำบัดดูแลรักษาผู้เสพให้เพียงพอ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง : นำหลักประชาธิปไตยไปใช้ในการดำเนินชีวิตในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้
อย่างเหมาะสม

15. ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญฯ ฉบับปัจจุบัน ข้อใดถือเป็น “หน้าที่” ของประชาชนทุกคนที่มีคุณสมบัติครบถ้วนจะต้องไปปฏิบัติ?

- ก .การสมัครรับราชการทหาร
- ข .การเข้ารับการศึกษาในชั้น ม4.
- ค .การชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ
- ง .การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

16. ข้อใดเป็นบทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย?

- ก .รักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
- ข .ช่วยกันรักษาสภาพแวดล้อมภายในชุมชน
- ค .ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและชุมชน
- ง .จัดกิจกรรมลานกีฬาต้านยาเสพติดในชุมชน

17. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว เป็นแนวทางพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย หมายถึงข้อใด?

- ก .ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน
- ข .เชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา
- ค .รักษาชื่อเสียงวงศ์ตระกูลมิให้เสื่อมเสีย
- ง .ประพฤติตนเป็นคนดี ทั้งกาย วาจา ใจ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง:มีส่วนร่วมในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมไทยและสังคมโลก

18. ข้อใดไม่ใช่สิ่งที่ประกอบรวมกันเป็น “สิทธิมนุษยชน” ตามหลักกฎหมายไทย?

- ก .สิทธิและเสรีภาพของบุคคล
- ข .ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล
- ค .หน้าที่ของปวงชนชาวไทย
- ง .ประกาศ สิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ

19.การกระทำใด ถือว่าเป็นการละเมิด “ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์”ตามปณิญาสากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ?

- ก .ห้ามคนต่างเชื้อชาติเป็นนักศึกษาแพทย์
- ข .ห้ามพระสงฆ์ใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง
- ค .ห้ามนักโทษในคุกใช้โทรศัพท์มือถือ
- ง .ห้ามเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ขึ้นชมมวยอาชีพ

20.“สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคของบุคคลที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ฯ” หมายถึงข้อใด?

- ก .สิทธิมนุษยชน
- ข .สิทธิในความเป็นบุคคล
- ค .สิทธิพื้นฐานของบุคคล
- ง .ปณิญาสาของสหชาติ

21.การกระทำอย่างไรถือว่าขัดต่อกฎหมายรัฐธรรมนูญ ฯไม่เคารพต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคล ?

- ก .การลงโทษทรมานผู้ต้องหา
- ข .การลงโทษประหารชีวิตตามกฎหมาย
- ค .การคุมประพฤติเด็กวัยรุ่นในคดีทำอนาจาร
- ง .การตรวจค้นนักเรียนที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท

22.การกระทำใด ๆของเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อให้ล่วงรู้ข้อความการสื่อสารที่ประชาชนมีติดต่อกันและกันถือว่าทำผิดต่อกฎหมายสิทธิมนุษยชนเรื่องใด?

- ก .เสรีภาพในการสื่อสาร
- ข .สิทธิในความเป็นบุคคล
- ค .สิทธิในการรับรู้ข้อมูลและข่าวสารสาธารณะ
- ง .เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง : มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมาย

23. ข้อใดมีความสัมพันธ์กับหลักการที่ว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ”?

ก.กฎหมายอื่นใดจะมีข้อความขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญไม่ได้

ข.ข้อบัญญัติต่างๆ ในรัฐธรรมนูญต้องสอดคล้องกับกฎหมายอื่นๆที่ประกาศใช้มาก่อน

ค.การบัญญัติข้อความทุกมาตราในรัฐธรรมนูญต้องเกิดจากผู้มีอำนาจสูงสุดในรัฐ

ง.สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญต้องมุ่งประโยชน์ที่ความมั่นคงของรัฐ

24.กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้นตามคำแนะนำและความยินยอมของรัฐสภา และมีผลบังคับใช้ทั่วประเทศเรียกว่าอย่างไร?

ก.รัฐธรรมนูญ

ข.พระราชบัญญัติ

ค.พระราชกำหนด

ง.พระราชกฤษฎีกา

25.ลักษณะสำคัญของพระราชกฤษฎีกาที่แตกต่างจะพระราชบัญญัติและพระราชกำหนดคือข้อใด?

ก.พระมหากษัตริย์ไม่ต้องทรงลงพระปรมาภิไธย

ข.คณะรัฐมนตรีตราขึ้นเพื่อความมั่นคงของรัฐ

ค.ไม่ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ง.ไม่ต้องให้รัฐสภาพิจารณาอนุมัติ

26.ข้อใดอธิบายความหมายของ ประมวลกฎหมาย ได้อย่างถูกต้อง?

ก.กฎหมายอนุบัญญัติหรือกฎหมายบริวารของพระราชบัญญัติ

ข.การรวบรวมกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกันเข้าไว้เป็นกฎหมายฉบับเดียวกัน

ค.ข้อบังคับที่รัฐมนตรีเข้ากระทรวงตราขึ้น โดยความยินยอมของคณะรัฐมนตรี

ง.กฎหมายที่ผ่านการกลั่นกรองและเรียบเรียงเป็นหมวดหมู่โดยคณะกรรมการ

กฤษฎีกา

27.ข้อใดมิใช่ประเภทของกฎหมายที่บังคับใช้ในประเทศไทยในปัจจุบัน?

ก.กฎหมายเอกชน

ข.กฎหมายมหาชน

ค.กฎหมายจารีตประเพณี

ง.กฎหมายระหว่างประเทศ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง : ปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน
 ประเทศชาติและสังคมโลก

28.กฎหมาย มีความสำคัญต่อ ประชาชน และต่อสังคมประเทศชาติ อย่างไร?

- ก .เพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติของผู้คนในสังคม
- ข .เป็นเครื่องมือในการปกครองและบริหารประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
- ค .เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสงบสุข และความเจริญก้าวหน้าของสังคม
- ง .กำหนดหน้าที่ สิทธิ และเสรีภาพของประชาชนในฐานะที่เป็นพลเมืองของรัฐ

29. กรณีใด เป็นการกระทำผิดทางอาญา แต่กฎหมายจะยกเว้นให้ผู้กระทำผิดไม่ต้องรับโทษ

- ก.บุตรชายตกงานลักทรัพย์ของมารดา
- ข.ข้าราชการครูขับรถชนคนบ้าได้รับบาดเจ็บ
- ค.สามีตบตีภรรยาจนได้รับบาดเจ็บสาหัส
- ง .เด็กอายุต่ำกว่า 7 ปี เร่ขายยาบ้า

30.โทษทัณฑ์ทางอาญามี 5 สถาน จงพิจารณาว่าข้อใด ไม่ใช่

- ก .ประหารชีวิต
- ข .จำคุก กักขัง
- ค .คุมความประพฤติ
- ง .ปรับ ริบทรัพย์สิน

**แบบวัดเจตคติต่อการเรียน เรื่องหน้าที่พลเมืองและการดำเนินชีวิตในสังคม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่4**

คำชี้แจง

1.แบบวัดเจตคติต่อการเรียน เรื่องหน้าที่พลเมืองและการดำเนินชีวิตในสังคม ฉบับนี้ ต้องการทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีจำนวน 15 ข้อ ให้นักเรียนตอบให้ครบทุกข้อ

2.ในแต่ละข้อจะมีข้อความเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในวิชาสังคมศึกษา (ส 41102) เรื่อง หน้าที่พลเมืองและการดำเนินชีวิตในสังคม ให้นักเรียนพิจารณาว่ามีความเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แล้วเขียนเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

3.การตอบขอให้ตอบตรงกับความคิดเห็นที่แท้จริงของนักเรียน ซึ่งเป็นความคิดเห็นเฉพาะในการสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองรายวิชาสังคมศึกษา เรื่อง หน้าที่พลเมืองและการดำเนินชีวิตในสังคมเท่านั้น

4.ตัวอย่างการตอบ ในข้อ (0) และ (00)

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
(0)การศึกษาด้วยตนเอง ทำให้การความท้อถอย ✓
(00) การศึกษาด้วยตนเอง ทำให้รู้สึกกระตือรือร้น ✓

สมมติว่านักเรียนอ่านข้อความในข้อ (0) ที่ว่า “การศึกษาด้วยตนเองทำให้การความท้อถอย” แล้วตอบว่าไม่เห็นด้วย จึงเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องไม่เห็นด้วย และเมื่ออ่านข้อความในข้อ (00) ที่ว่า “ การศึกษาด้วยตนเองทำให้รู้สึกกระตือรือร้น ” แล้วนักเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่ง จึงเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเห็นด้วยอย่างยิ่ง

“ การตอบจะไม่มีผลใด ๆ ต่อผลการเรียนของนักเรียน ขอขอบคุณในความร่วมมืออย่างดียิ่ง”

ตาราง 8 แสดงแบบวัดเจตคติต่อการเรียน

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.นักเรียนมีความภาคภูมิใจ เมื่อได้ศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง					
2.การเรียนด้วยวิธีการเรียนรู้ ด้วยตนเองสามารถกระตุ้น นักเรียนให้รักเรียน					
3.การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ ด้วยตนเองให้ความเข้าใจ ชัดเจนยิ่งขึ้น					
4.การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ ด้วยตนเองทำให้อุบายเรียน วิชาอื่นมากยิ่งขึ้นด้วย					
5.การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ ด้วยตนเองทำให้สนิทกับ เพื่อนร่วมห้องมากยิ่งขึ้น					
6.การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ ด้วยตนเองทำให้เข้าใจเนื้อหา ดีกว่าวิธีสอนอย่างอื่น					
7.การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ ด้วยตนเองมีโอกาสใช้ ความคิดได้อย่างเต็มที่					
8.การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ ด้วยตนเองทำให้รู้สึกดีกับ ผู้สอนและเพื่อนๆ					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9. การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ ด้วยตนเองทำให้รู้สึกเบื่อ หน่าย					
10. การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ ด้วยตนเองรู้สึกเคร่งเครียด					
11. การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ ด้วยตนเองทำให้มีกำลังใจ เรียนมากขึ้น					
12. การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ ด้วยตนเองทำให้คิดแก้ปัญหา ได้ดียิ่งขึ้น					
13. การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ ด้วยตนเองทำให้เข้าใจเนื้อหา สับสน					
14. การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ ด้วยตนเองเข้าใจเนื้อหาน้อย กว่าวิธีอื่น					
15. การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ ด้วยตนเองทำให้อยากเรียน น้อยลง					

ภาคผนวก ค

การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

การหาค่า IOC

การหาค่าความยากง่าย

วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิเคราะห์ผลเจตคติต่อการเรียน

คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

ตาราง 9 สรุปผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3
1.ความสอดคล้องระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกับการวัดและการประเมินผล	3	3	3
2.ความสอดคล้องระหว่างสาระการเรียนรู้และสาระสำคัญ	3	3	3
3.ความสอดคล้องระหว่างกระบวนการจัดการเรียนรู้กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้	3	3	3
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3	3	3
5. เน้นพัฒนาความคิดและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	2	3	3
6.การบูรณาการและการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรม	3	2	2
7. การเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้กับการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	2	3	2
8. ชิ้นงาน	2	2	3
9. มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลชัดเจน	3	2	2
10.ความเหมาะสมระหว่างสาระการเรียนรู้กับเวลาที่สอน	3	2	3
รวม	27	26	27
รวมคะแนนที่ได้เฉลี่ย	$\frac{80}{3} = 26.66$		

สรุปผลการประเมิน แผนการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์อยู่ในระดับ

มาก (25-30 คะแนน) ปานกลาง (21-24 คะแนน) น้อย (≤ 20 คะแนน)

ตาราง 10 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของ คะแนน	IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
5	-1	+1	+1	2	0.66	เก็บไว้ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
9	-1	0	+1	0	0	คัดออก
10	-1	+1	+1	2	0.66	เก็บไว้ใช้ได้
11	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
15	-1	+1	+1	2	0.66	เก็บไว้ใช้ได้
16	-1	+1	+1	2	0.66	เก็บไว้ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
18	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
19	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
20	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
21	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
22	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
23	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
24	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
25	-1	+1	+1	2	0.66	เก็บไว้ใช้ได้
26	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้

ตาราง 10 (ต่อ) แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของ คะแนน	IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
27	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
28	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
29	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
30	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
31	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
32	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
33	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
34	-1	+1	+1	2	0.66	เก็บไว้ใช้ได้
35	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
36	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
37	-1	+1	+1	2	0.66	เก็บไว้ใช้ได้
38	-1	+1	+1	2	0.66	เก็บไว้ใช้ได้
39	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้
40	+1	+1	+1	3	1.00	เก็บไว้ใช้ได้

ตาราง 11 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบวัดเจตคติต่อวิชาสังคมศึกษาโดยวิธีการสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน	IOC
1	นักเรียนชอบเรียนวิชาสังคม	2	0.66
2	นักเรียนชอบเรียนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3	1.00
3	นักเรียนมีความภาคภูมิใจเมื่อได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	3	1.00
4	การเรียนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถกระตุ้นนักเรียนให้รักเรียน	3	1.00
5	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองให้ความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น	3	1.00
6	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้อยากเรียนวิชาอื่นมากยิ่งขึ้นด้วย	3	1.00
7	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้สนิทกับเพื่อนร่วมห้องมากยิ่งขึ้น	3	1.00
8	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้เข้าใจเนื้อหาดีกว่าวิธีสอนอย่างอื่น	3	1.00
9	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองมีโอกาสใช้ความคิดได้อย่างเต็มที่	3	1.00
10	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้รู้สึกดีกับผู้สอนและเพื่อนๆ	3	1.00
11	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้รู้สึกเบื่อหน่าย	2	0.66
12	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองรู้สึกท้อแท้	2	0.66
13	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองรู้สึกเครียด	2	0.66
14	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้มีกำลังใจเรียนมากขึ้น	3	1.00
15	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้คิดแก้ปัญหาได้ดียิ่งขึ้น	3	1.00
16	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้เข้าใจเนื้อหาสับสน	3	1.00
17	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้ไม่อยากเรียน	2	0.66
18	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้เข้าใจเนื้อหาสับสน	3	1.00
19	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้เนื้อหาน้อยกว่าวิธีอื่น	3	1.00
20	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้อยากเรียนรู้น้อยลง	2	0.66

ตาราง 12 แสดงความยากง่าย (P) อำนาจจำแนก (R) และสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อ	ระดับความยาก	อำนาจจำแนก	ข้อ	ระดับความยาก	อำนาจจำแนก
1	.63	.35	16	.65	.30
2	.45	.55	17	.45	.30
3	.60	.40	18	.43	.35
4	.53	.35	19	.50	.20
5	.50	.20	20	.70	.20
6	.35	.20	21	.38	.25
7	.70	.20	22	.65	.20
8	.78	.45	23	.33	.25
9	.80	.50	24	.85	.20
10	.75	.40	25	.58	.25
11	.55	.50	26	.35	.30
12	.58	.35	27	.60	.40
13	.60	.30	28	.70	.30
14	.35	.60	29	.65	.50
15	.75	.20	30	.68	.25
ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น = 0.70					

ตาราง 13 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบวัดเจตคติต่อวิธีสอน

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่าอำนาจจำแนก (t)
	\bar{x}	s^2	\bar{x}	s^2	
1	4.68	0.31	2.44	1.15	3.20
2	3.80	1.00	2.52	0.92	
3	4.80	0.25	2.32	1.64	
4	4.04	0.70	2.28	1.54	
5	4.56	0.59	2.36	1.49	
6	4.48	1.01	2.28	2.12	
7	3.72	1.62	2.20	1.16	
8	3.00	1.75	3.16	1.39	
9	4.56	1.09	2.20	1.75	
10	4.20	1.16	3.24	1.60	
11	4.44	0.92	3.28	0.96	
12	4.64	0.82	2.80	1.75	
13	4.64	0.40	3.72	1.79	
14	4.16	1.22	3.16	1.55	
15	4.04	1.37	2.98	1.61	

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = 0.93

ตาราง 14 แสดงคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง โดยวิธีสอนแบบ
ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	D	D ²
1	12	20	8	64
2	18	25	7	49
3	10	22	12	144
4	15	22	7	49
5	15	23	8	64
6	20	27	7	49
7	21	26	5	25
8	10	20	10	100
9	23	26	3	9
10	19	24	5	25
11	11	20	9	81
12	16	25	9	81
13	24	28	4	16
14	17	23	6	36
15	9	19	10	100
16	13	18	5	25
17	21	22	1	1
18	12	20	8	64
19	17	25	8	64
20	18	27	9	81
21	20	26	6	36
22	16	21	5	25
23	16	21	5	25
24	15	22	7	49

ตาราง 14 แสดงคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง โดยวิธีสอนแบบ
ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (ต่อ)

คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	D	D ²
25	21	27	6	36
26	25	27	2	4
27	18	23	5	25
28	20	24	4	16
29	16	25	9	81
30	18	24	6	36
31	15	25	10	100
32	14	24	10	100

ตาราง 15 แสดงคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มควบคุมโดยวิธีสอนตามคู่มือครู

คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	D	D ²
1	9	20	11	121
2	15	20	5	25
3	7	18	11	121
4	15	22	7	49
5	16	22	6	36
6	18	24	6	36
7	15	21	6	36
8	13	18	5	25
9	20	22	2	4
10	21	22	1	1
11	13	19	6	36
12	15	21	6	36
13	18	21	3	9
14	14	18	4	16
15	12	18	6	36
16	13	17	4	16
17	18	20	2	4
18	14	20	6	36
19	17	23	6	36
20	15	23	8	64
21	13	21	8	64
22	13	20	7	49
23	15	21	6	36
24	17	21	4	16

ตาราง 15 แสดงคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มควบคุมโดยวิธีสอนตามคู่มือครู
(ต่อ)

คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	D	D ²
25	18	26	8	64
26	20	25	5	25
27	16	23	7	49
28	19	23	4	16
29	17	20	3	9
30	16	22	6	36
31	21	24	3	9
32	15	23	8	64

ตาราง 16 แสดงคะแนนเจตคติของกลุ่มทดลองโดยวิธีสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

คนที่	ก่อน	หลัง	D	D ²
1	43	68	25	625
2	55	70	15	225
3	58	67	9	81
4	52	65	13	169
5	49	56	7	49
6	35	57	22	484
7	45	60	15	225
8	50	64	14	196
9	50	68	18	324
10	46	64	18	324
11	49	63	14	196
12	35	56	21	441
13	38	70	32	1024
14	53	67	14	196
15	50	59	9	81
16	50	64	14	196
17	59	67	8	64
18	58	70	12	144
19	53	67	14	196
20	38	64	26	676
21	40	65	25	625
22	44	65	21	441
23	62	65	3	9
24	51	70	19	361

ตาราง 16 แสดงคะแนนเจตคติของกลุ่มทดลองโดยวิธีสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (ต่อ)

คนที่	ก่อน	หลัง	D	D ²
25	52	72	20	400
26	53	68	15	225
27	38	58	20	400
28	49	58	9	81
29	38	62	24	576
30	44	65	21	441
31	47	70	23	529
32	42	70	28	784

ตาราง 17 แสดงคะแนนเจตคติของกลุ่มควบคุมโดยวิธีสอนตามคู่มือครู

คนที่	ก่อน	หลัง	D	D ²
1	37	60	23	529
2	47	62	15	225
3	54	65	11	121
4	49	60	11	121
5	51	53	2	4
6	49	57	8	64
7	53	60	7	49
8	51	62	11	121
9	45	64	19	361
10	43	58	12	144
11	35	57	22	484
12	37	56	19	361
13	38	58	20	400
14	49	60	11	121
15	50	58	8	64
16	50	62	12	144
17	55	64	9	81
18	49	65	16	256
19	48	60	12	144
20	37	55	18	324
21	38	62	24	576
22	49	62	13	169
23	55	63	8	64
24	50	65	15	225
25	50	50	0	0

ตาราง 17 แสดงคะแนนเจตคติของกลุ่มควบคุม โดยวิธีสอนตามคู่มือครู(ต่อ)

คนที่	ก่อน	หลัง	D	D ²
26	48	55	7	49
27	40	56	16	256
28	45	60	15	225
29	40	58	18	324
30	42	60	18	324
31	45	60	15	225
32	38	58	20	400

ตาราง 18 แสดงคะแนนเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเจตคติต่อวิธีสอนก่อนทดลองและ
หลังทดลองของกลุ่มทดลอง

ข้อ	ความคิดเห็น	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง	
		\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D
1	นักเรียนมีความภาคภูมิใจเมื่อได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	3.36	1.18	3.60	1.19
2	การเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถกระตุ้นนักเรียนให้รักเรียน	1.96	1.59	3.73	0.86
3	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองให้ความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น	3.36	1.37	4.63	0.49
4	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้อยากเรียนวิชาอื่นมากยิ่งขึ้นด้วย	3.36	1.03	4.20	0.80
5	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้สนิทกับเพื่อนร่วมห้องมากยิ่งขึ้น	3.56	1.35	4.56	0.72
6	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้เข้าใจเนื้อหาดีกว่าวิธีสอนอย่างอื่น	3.10	1.21	3.93	1.20
7	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองมีโอกาสใช้ความคิดได้อย่างเต็มที่	3.40	1.16	4.76	0.50
8	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้รู้สึกดีกับผู้สอนและเพื่อนๆ	2.83	1.62	4.26	1.81
9	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้รู้สึกเบื่อหน่าย	2.10	0.88	3.63	0.89
10	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองรู้สึกว่าการเรียนง่าย	2.03	2.70	4.43	0.72
11	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองรู้สึกเครียด	3.16	1.01	4.30	1.20
12	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้มีกำลังใจเรียนมากขึ้น	2.90	1.68	4.16	1.93
13	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้คิดแก้ปัญหาได้ดียิ่งขึ้น	3.50	0.86	4.46	0.77
14	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้เข้าใจเนื้อหาซับซ้อน	3.03	1.12	4.66	0.54
15	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้ไม่อยากเรียน	3.40	0.92	4.43	1.07
รวม		3.00	0.21	4.24	0.18

ตาราง 19 แสดงคะแนนเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเจตคติต่อวิธีสอนก่อนทดลองและ
หลังทดลองของกลุ่มควบคุม

ข้อ	ความคิดเห็น	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง	
		\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D
1	นักเรียนมีความภาคภูมิใจเมื่อได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	3.10	1.29	3.16	1.08
2	การเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถกระตุ้นนักเรียนให้รักเรียน	3.30	0.98	3.06	0.63
3	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองให้ความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น	3.60	1.22	4.13	0.18
4	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้อยากเรียนวิชาอื่นมากยิ่งขึ้นด้วย	3.15	1.14	3.96	0.88
5	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้สนิทกับเพื่อนร่วมห้องมากยิ่งขึ้น	4.00	1.17	4.43	0.72
6	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้เข้าใจเนื้อหาดีกว่าวิธีสอนอย่างอื่น	3.33	0.95	4.23	0.81
7	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองมีโอกาใช้ความคิดได้อย่างเต็มที่	3.86	1.16	4.40	0.77
8	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้รู้สึกดีกับผู้สอนและเพื่อนๆ	3.80	1.18	4.73	0.52
9	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้รู้สึกเบื่อหน่าย	2.20	0.92	3.23	0.85
10	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองรู้สึกว่ายากจำ	3.63	1.37	4.46	0.81
11	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองรู้สึกเครียด	3.13	1.00	3.76	0.97
12	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้มีกำลังใจเรียนมากขึ้น	3.63	1.15	4.53	0.86
13	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้คิดแก้ปัญหาได้ดียิ่งขึ้น	3.50	1.16	4.26	0.90
14	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้เข้าใจเนื้อหาสับสน	3.10	0.92	3.93	0.94
15	การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้ไม่อยากจะเรียน	3.06	1.04	4.06	1.01
รวม		3.36	0.01	4.02	0.04

ภาคผนวก ง

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือและแผนการจัดการเรียนรู้
รายชื่อนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 (ม.4-6)

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดเจตคติต่อการเรียน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแผน การจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียน

1. นางจิระพร ชูชื่น อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนวรนารีเฉลิม จังหวัดสงขลา
2. นางชนิษฐา กาศกาญจน์ ศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2
3. นายสมหมาย ทองดีเลิศ ศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2

รายชื่อนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนดรุณอุทุม อ.ควนโดน จังหวัดสตูล
 ตาราง 20 แสดงจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ที่	เลขประจำตัว	ชื่อ - สกุล
1	1617	นายภูไซหนอดอาบีดิน สดอหลง
2	1922	นายนพดล ช่างดี
3	1930	นายรอหีม สันตา
4	1932	นายราเชด สัตย์สุข
5	1952	นายอาริฟ ปังแลมาปูเลา
6	1963	นางสาวชิตีชาเราะห์ ยังหาด
7	1965	นางสาวนุรณมีย์ ไบกอเต็ม
8	1966	นางสาวซอฟีเยาะ แดงคง
9	1969	นางสาวนุจรี หมาดคาเร๊ะ
10	1970	นางสาวนุรอบี รูบามา
11	1974	นางสาวฟาตีนา อุตุน
12	1977	นางสาวนุคบี หมาดหยัน
13	1982	นางสาวมารินี เหมมัน
14	1983	นางสาวรุฮานา หมันวาหาบ
15	1984	นางสาวยวีร์รา คาหมาด
16	1985	นางสาวมารียา หมาด โต๊ะ โห๊ะ
17	1987	นางสาวเยาะชะ เกลิม
18	1988	นางสาวศุไรญา หลงจิ
19	1999	นางสาวฮาลิดา ตอหิรัญ
20	2003	นางสาวสนธยา สาดิน
21	2007	นางสาวอารียา สัจญญา
22	2009	นางสาวอามีน๊ะ ทิงนารอบ
23	2026	นางสาวสุมาลี สีม
24	2218	นางสาววาทีนา หมาดคาเร๊ะ
25	2494	นายฟัยซอล ยาชะรัตน์
26	2496	นายอานัส สะปาน

ตาราง 20 แสดงจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ต่อ)

ที่	เลขประจำตัว	ชื่อ - สกุล
27	2497	นายรัฐพล เพชรกระ
28	2498	นายชาติอื همانละโต๊ะ
29	2501	นางสาวอารียา อับดุลเคช
30	2502	นางสาวอามีหน๊ะ บัวนาค
31	2503	นางสาววาไลตา หลีเส็น
32	2504	นางสาวมุนีรา อับดุลกะเคช
33	2505	นางสาววรรณเพ็ญ ช้างน้ำ
34	2512	นายนารอส เหมเค็น
35	2514	นางสาวเมธินันท์ หลงหัน
36	2532	นายกฤษดา มุฮัมหมัดสะมัน
37	2533	นางสาวนันทริยา พงพัค
38	1918	นายชาคริต บาโง้ย
39	1923	นายนุรดิน หมัดสกุล
40	1925	นายประเสริฐ อูมา
41	1940	นายสุบิน ตาเคอิน
42	1941	นายสุรศักดิ์ แกตสมาน
43	1942	นายสุวิทย์ สุขสุวรรณ
44	1943	นายสมศักดิ์ สำเร
45	1951	นายอาดำ แดงตี
46	1972	นางสาวฟารอหนา แกตสมาน
47	1973	นางสาวเพชรภรณ์ ไชยภานุรักษ์
48	1978	นางสาวเนตรนภา ยิบตี
49	1979	นางสาวรัตนา อูมา
50	1980	นางสาวลาตีفسةฮ์ คาแลหมัน
51	1981	นางสาวรสมา สาละ
52	1990	นางสาวยาวาเรยะ แกตสมาน
53	1995	นางสาวสุกัญญา เกอเกลียง

ตาราง 20 แสดงจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ต่อ)

ที่	เลขประจำตัว	ชื่อ - สกุล
54	1996	นางสาวสุนีย์ หมั่นลิระ
55	1998	นางสาวชานันะ สิงสาร
56	2000	นางสาวสอฝ้ายะ พงหลง
57	2005	นางสาวสุติสา หวังสวา
58	2027	นางสาวหอดิยะ หลังจิ
59	2392	นางสาวอารีญา เหมเส้น
60	2520	นายอศนัย อิทธิณู
61	2521	นายธีรเดช ลูกปริง
62	2522	นายคนอาสาดี ตามาต
63	2526	นายคณหรรณาน หมานดา
64	2527	นางสาวอารีญา หมดอาหลี

ตาราง 21 แสดงจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ที่	เลขประจำตัว	ชื่อ - สกุล
1	1797	นายไชนุนอนอบิติน บิสลีมีน
2	1804	นายรัฐวุฒิ แซะอาหลี
3	1807	นายบัญญัติ โคคดี
4	1829	นายอดิพันธ์ พงศ์หลง
5	1830	นายอับดุลเกาะ สาติน
6	1839	นายอาหลี ขุนจันทร์
7	1853	นางสาวนุชรินทร์ หัวแหลม
8	1855	นางสาวบัดดาเรื้อะ พงหลง
9	1861	นางสาวรอชี๊ะ อามาตี
10	1868	นางสาวเสาวนีย์ สมันนุ้ย
11	1869	นางสาวสุวิณา สุหรื่น
12	1872	นางสาวชิตีสารา สะมะแอ
13	2364	นายสรวุฒิ ยาชะรัตน์
14	2365	นายอับดุลกอหนี ยาบา
15	2366	นายกิตติศักดิ์ คงสีเหร่
16	2367	นายอ๊กวา มาลิกัน
17	2373	นายอัสซอรี เบ็ญถ่าเต๊ะ
18	2378	นางสาวฮาบี๊ะ ยาสาลี
19	2386	นางสาวจิตรา หาญทะเล
20	2387	นางสาววนิดา ดาวัน
21	2389	นายมุสลิม สุนสละ
22	2393	นายชัยพฤคติน หลั่งจิ
23	1800	นายณัฐกิตติ์ ลำโป
24	1802	นายคิศักดิ์ เหมมาน
25	1810	นายปัญญา คงสี
26	1815	นายมาลีกี หมัดอัด
27	1819	นายรุชดีย์ หลงสมัน

ตาราง 21 แสดงจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ต่อ)

ที่	เลขประจำตัว	ชื่อ - สกุล
28	1821	นายสุกรี เก้มสัน
29	1822	นายสกีริน แกสมาน
30	1825	นายห่อเจด และดี
31	1826	นายยูโสภ ตาเคอีน
32	1834	นายอดิศักดิ์ ย่าหลี
33	1840	นายอหมัด เตาวโต
34	1845	นายฮาริส ค่อล๊ะ
35	1846	นายฮาลัน เศษระนำ
36	1851	นางสาวฉารีพะ พงค์หลง
37	1852	นางสาวฟาตีมะ หลงสมัน
38	1854	นางสาวนุชดา หลีนุ้ย
39	1856	นางสาวบีบีฮาบีบ๊ะฮ์ สันง๊ะ
40	1857	นางสาวมิมปี หลงสัน
41	1860	นางสาวรอสะหนิ ยาปาก
42	1864	นางสาวศศิธร ยีราเหม
43	1873	นางสาวสุไวย๊ะ มายาสัน
44	1877	นางสาวรอมล๊ะ เณลิ้ม
45	1882	นางสาวฮัษนูนา ยาชะรัด
46	1902	นายพรชัย สีมม
47	1905	นายไพริน คำมี
48	1906	นายอับดุลมาลิก แกสมาน
49	2369	นายอับดุลวาฮาบ หลงสลา
50	2370	นายวินัย ตีกาสม
51	2374	นายนพดล แดงแสง
52	2375	นายณัฏรุลลอฮ์ รุ่งสวัสดิ์
53	2376	นายอาริค มาราสา
54	2379	นางสาวมุสลิมะฮ์ โต๊ะขวัญ

ตาราง 22 แสดงจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ที่	เลขประจำตัว	ชื่อ - สกุล
1	1696	นาย กุอาหมาด สดอหลง
2	1697	นาย คอลิด หวังกุลล่า
3	1700	นาย ซากาเรีย ช่างเหล็ก
4	1701	นาย ศอลิฮิน ยีอา
5	1710	นาย รอซิก แกสมาน
6	1713	นาย รุสดี เกษมเดชา
7	1914	น.ส. จีรวรรณ พันชู
8	1715	นาย ศรีญู ทิงปากถ้ำ
9	1734	นาย อ็ซอารีย์ สาดีน
10	1730	นายอาหมัด พงศ์หลง
11	1735	นางสาวอดีเยาะ หมัดหมัน
12	1742	นางสาวโนรี ฮะยีบิลัง
13	1748	นางสาวรุไคยะ มาราสา
14	1752	นางสาวลัญจนา ดาหมาด
15	1753	นางสาววณิ เตบนิ
16	1755	นางสาวสาริณี ไชทอง
17	1760	นางสาวสุวรรณา หลงหมาด
18	1770	นางสาวฮานันะ หลีหวัง
19	1783	นางสาว ซัลมา หมัดหมัน
20	1784	นายพีรพัฒน์ หะมิสะ
21	1785	นายอับบัต นวลสุรต
22	1787	นางสาวนัสสาเราะ แผละกะหริม
23	2036	นาย กิตติพงศ์ โต๊ะเตบ
24	2186	นาย สนกิบหลี ล่านุ้ย
25	2189	นาย สุไลหมาน กองบก
26	2192	นางสาวอัสมา เราะเบ็ญหมุด
27	2193	นางสาวสุไรยา เจ๊ะมะหมัน

ตาราง 22 แสดงจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ต่อ)

ที่	เลขประจำตัว	ชื่อ - สกุล
28	2194	นางสาวพาริศา ถ่าน้อย
29	2195	นางสาวหามิต๊ะ พงหลง
30	2198	นางสาววนิดา สืบหลี่
31	2200	นางสาวชิตี แดงดี
32	2201	นางสาวหวันย๊ะ บิลหมัด
33	2202	นายยะหยง ปังแลมาปูเลา
34	1723	นายสุกรี สาติน
35	1726	นายศักรียา งามมาด
36	1729	นายอรุณ กายอ
37	1737	นางสาวจรรยา สีมม
38	1738	นางสาวจุฑามาศ บัวคง
39	1740	นางสาวชนนี จันสุวรรณ
40	1744	นางสาวบัดดาเรี่ยะ ณ ไพรี
41	1754	นางสาววรรณงา พงหลง
42	1756	นางสาวสุไวดา ปังหลี่เส็น
43	1761	นางสาวสุไมย๊ะ หลงสมะ
44	1762	นางสาวอาชีชะ ยาบง
45	1766	นางสาวอภกร ลิมปาน
46	1767	นางสาวอาอีห๊ะ หมัดหมัน
47	1768	นางสาวอัสมา คอแลหมัน
48	1789	นายธนวัฒน์ ยาบง
49	1885	นางสาวสุวรรณณี สลิมิน
50	2219	นายธวัชชัย สอโตะ
51	2214	นายบูรนนท์ จันโตะ
52	2187	นายเฉลิมพล ไบหมาดป็นจอร์
53	2188	นายธีรยุทธ ราบอบ
54	2191	นายนเรศ เหตุโดย

ตาราง 22 แสดงจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ต่อ)

ที่	เลขประจำตัว	ชื่อ - สกุล
55	2196	นางสาวฮาบีบ๊ะ กองบก
56	2197	นางสาวสุนีย์ สมากล
57	2199	นางสาวสาวิณี อุสนุน

ภาคผนวก จ

ประวัติย่อของผู้วิจัย